

Un any de realitats

Memòria d'activitats 2016

—
Fundació
—
Catalunya
—
La Pedrera
—

Índex de continguts

1	Presentació	5
2	Composició del Patronat	7
3	Fets rellevants de la gestió	15
4	Equip directiu	17
5	Impuls social	18
6	Territori i medi ambient	31
7	Cultura	47
8	Coneixement i recerca	64
9	Equipaments culturals	75
10	Serveis educatius	80
11	El Grup de la Fundació Catalunya – La Pedrera	82

Presentació

La Fundació Catalunya – La Pedrera és una fundació privada creada a principis de 2013, totalment independent i amb una clara vocació de servei a la societat. La Fundació desenvolupa les seves finalitats fundacionals, definides en els estatuts, a través d'activitats impulsades i organitzades en cinc àrees:

- **Impuls social.** Ens orientem sobretot a tenir cura de les persones més vulnerables.
- **Territori i medi ambient.** L'objectiu és la protecció del paisatge, mitjançant la transformació d'entorns concrets.
- **Cultura.** Donem suport i acompanyem els artistes nous i emergents, fem extensible la cultura a tothom i vetllem pel patrimoni del qual som responsables.
- **Coneixement i recerca.** La prioritat és l'impuls de programes i projectes orientats, des de la concepció fins al desenvolupament, a fomentar la ciència i l'excel·lència i a promoure la igualtat d'oportunitats.
- **Alimentació.** A través de la Fundació Àlicia, divulguem hàbits alimentaris bons i saludables i el coneixement del nostre patrimoni agroalimentari.

La Fundació Catalunya – La Pedrera està compromesa amb la lluita per la igualtat d'oportunitats, però també amb el foment de l'excel·lència. **Posem el nostre focus en els nens, els joves i la gent gran.** Per això ajudem als infants i adolescents a assolir l'èxit educatiu; ajudem a les persones grans amb deteriorament cognitiu a millorar la seva qualitat de vida; treballem perquè els joves i les persones amb dificultats tinguin un lloc de treball i s'integrin plenament a la societat, i

apostem per projectes que fomenten les vocacions científiques.

La Fundació vol distingir-se per **un estil diferenciador en l'execució** de les seves accions. En conseqüència, volem aconseguir els nostres objectius amb el desenvolupament de programes propis i únics, busquem la sostenibilitat econòmica de l'entitat per no haver de dependre de tercers, i som diferencials en la creació, gestió i mètode de les empreses socials en què participem.

També col·laborem amb institucions científiques de primera línia i apropem la investigació als estudiants i professors mitjançant la creació d'àmbits de trobada. Tenim la voluntat d'innovar en els serveis educatius que oferim en els nostres equipaments culturals i mediambientals, incentivem de forma activa la creació i l'accés a una cultura plural i, finalment, ens volem acompanyar dels millors socis en cada projecte.

Volem ser diferencials i únics en **la recerca de l'èxit escolar i la igualtat d'oportunitats**, mitjançant programes com les Escoles Tàndem, les Beques Accés, el Programa d'Acompanyament Educatiu (PAE) i el Col·legi Oms i de Prat. I, de fet, ja ho som amb els PAE desplegats en els EspaiSocials, o amb les beques amb què hem acompanyat milers de nens i nenes de tot Catalunya dels tres al setze anys, i també ho fem ja en l'educació superior. O també amb l'impuls del Col·legi Oms i de Prat, a Manresa, situat en un entorn social determinat. En definitiva, volem que els infants disposin de les mateixes oportunitats tot i estar immersos en realitats socials distintes.

La nostra estratègia s'orienta a **impulsar empreses socials** que tinguin com a objectiu prioritari la generació de més llocs de treball per a persones en situacions complexes. I ja ho

estem fent. A més de perseguir l'equilibri financer, la Fundació Topromi (La Canonja, Tarragonès), la Fundació Integra Pirineus i la Cooperativa 2147 Mans aconseguen que un nombre creixent de persones s'insereixin en el món del treball i se sentin reconegudes i valorades.

Som únics i diferents també en **el foment de la ciència**, un camp en què realitzem accions tant singulars com el Campus Universitari de Ciències Ambientals i de la Terra a la Muntanya d'Alinyà, Bojos per la Ciència, Joves i Ciència, Barcelona International Youth Science Challenge (BIYSC), i els Màsters d'Excel·lència. En definitiva, amb aquests i altres projectes relacionats amb la ciència, tant de *bata* com de *bota*, hem estat pioners en acompanyar, amb programes i projectes singulars, i des de tercer curs d'ESO fins al doctorat universitari, les vocacions científiques amb potencial per excel·lir.

Com a primer propietari privat de boscos del país, la Fundació és també diferencial en **la gestió dels boscos**. Però, sobretot, som els primers en impulsar una estratègia original per a la prevenció d'incendis forestals i en la generació d'ocupació per a joves amb dificultats. N'és un exemple la participació en un programa LIFE de la Unió Europea que contempla l'establiment de deu ramats de vaques, cabres i rucs a la Muntanya de Montserrat per a la prevenció d'incendis. O la creació i impuls de la Fundació Integra Pirineus que, tot generant ocupació per a joves amb dificultats, neteja el sotabosc i produeix estella forestal.

La Fundació és única i diferent en la forma en què protegeix i explica la natura. No només tenim la responsabilitat de conservar sinó, sobretot, **educar en el coneixement del medi natural**. Ho podem fer perquè tenim

estructures pioneres, com ara els dos centres MónNatura i la xarxa d'Espais Natura, així com també el reconeixement internacional d'haver tingut i mantingut un model únic.

I en **l'alimentació**, tenim un centre com la Fundació Alicia que és única i referent en el seu àmbit. Però, a més, tot el conjunt de la Fundació Catalunya – La Pedrera es proposa declinar línies de treball diverses al voltant de l'alimentació, com ara la protecció de la pagesia, els joves artesans, la producció ecològica, i la formació en el sentit més ampli.

Finalment, som molt singulars en **l'acompanyament a les persones grans** que pateixen situacions de dependència o solitud. L'exemple més rellevant és el Programa REMS, totalment genuí, que atén ja més de 1.100 persones grans i acompanya les seves famílies. Ben complementat amb el Dina en Companyia, tots dos programes han omplert un buit social.

Així és i així treballa, doncs, la Fundació Catalunya–La Pedrera. Ens enorgulleix haver definit què fem, per a qui ho fem i com ho fem. I, sobretot, ens satisfà tenir l'oportunitat d'ajudar cada any a més persones a tenir un futur millor i més just. Com es pot comprovar en les pàgines que segueixen, les accions realitzades han arribat durant l'any 2016 a un total de 467.334 beneficiaris, amb un creixement del 10% respecte a l'any anterior, i els nostres equipaments han rebut la visita de 1.481.856 persones.

Moltes gràcies per voler-nos acompanyar en el nostre capteniment.

Germán Ramón-Cortés
President
Fundació Catalunya–La Pedrera

Composició del Patronat

President

Germán Ramón-Cortés Montaner

Patrons

Diputació de Barcelona
Jaume Ciurana Llevadot

Diputació de Tarragona
Joan Piñol Mora

Fundació Universitària del Bages
Pere Casals Perramon

Fundació Carulla
Mireia Tomàs Carulla

Fundació Futbol Club Barcelona
Josep Cortada Vila

Fundació Jesuïtes Educació
Josep Menéndez Cabrera

Fundació Lluita contra la Sida
Bonaventura Clotet Sala

Fundació Víctor Grífols i Lucas
Josep M. Lozano Soler

Xarxa Custòdia del Territori
Marc Ordeix Rigo

Josep Maria Bach Voltas

Mercè Boada Rovira

Carme Borbonès Brescó

Lluís Torner Sabata

Germán Ramón-Cortés Montaner

- Llicenciat en Ciències Empresarials
- Master in Business Administration (MBA) per ESADE, l'École des Hautes Études Commerciales (HEC) de Paris i la New York University (STERN College at NYU)
- Postgraduat en Gestió d'Empreses de Serveis Professionals al Babson College de Boston, Massachusetts.

Actualment,

- President del Patronat de la Fundació Topromi
- President del Patronat de la Fundació Alicia
- President Paradigma Barcelona. Assessor en comunicació i màrqueting
- Vicepresident i membre de la junta directiva del RACC
- Patró del Barcelona Institute for Science and Technology
- Soci i conseller de MOBIL BOOKS SL
- Soci de MUBIQUO Mobile Marketing Solutions
- Conseller independent a la xarxa d'hospitals psiquiàtrics CAT/Barcelona

Jaume Ciurana Llevadot

En representació de la Diputació de Barcelona

- Llicenciat en dret
- Màster en dret comparat
- Diplomat en arqueologia i prehistòria hispànica
- Postgrau en Gestió Pública i Lideratge (IESE)

Actualment,

- Regidor de l'Ajuntament de Barcelona
- Diputat delegat de Presidència, Serveis Generals i Relacions amb la ciutat de Barcelona, de la Diputació de Barcelona

Joan Piñol Mora

En representació de la Diputació de Tarragona

- Llicenciat en Dret, en Ciències del Treball,
- Diplommat en Gestió i Administració Pública.
- Màster en gestió de personal.

Actualment,

- Alcalde de Móra d'Ebre
- Diputat provincial a la Diputació de Tarragona

Pere Casals Perramon

En representació de la Fundació Universitària del Bages

- Titulat en Enginyeria Industrial per l'Escola Tècnica Superior d'Enginyers Industrials de Barcelona (Universitat Politècnica de Catalunya, UPC)
- MBA per ESADE

Actualment,

- President de la Cambra de Comerç de Manresa
- President de la Comissió d'Indústria del Consell General de Cambres de Catalunya
- President del Patronat de l'Escola Politècnica Superior d'Enginyeria de Manresa
- Membre del Consell Social de la UPC
- President de la Comissió Acadèmica del Consell Social de la UPC

Mireia Tomàs Carulla

En representació de la Fundació Carulla

- Administració i Direcció d'Empreses - ESADE Business & Law School (1984 – 1989)
- PADE (Programa d'Alta Direcció d'Empreses) - IESE Business School - University of Navarra.

Josep Cortada Vila

En representació de la Fundació Futbol Club Barcelona

- Estudis en Ciències Empresarials per la Universitat de Girona
- Màster Executiu en Administració Pública per ESADE

Actualment,

- Fundador i CEO d'Advance Inspiring Social Innovation, empresa de consultoria estratègica i gestió integral de projectes que treballa en el món de l'esport com a impulsor de desenvolupament social
- Membre del Patronat de la Fundació Acció Social (FASI)

Josep Menéndez Cabrera

En representació de la Fundació Jesuïtes Educació

- Llicenciat en Ciències de la Informació (branca Periodisme) per la Universitat Autònoma de Barcelona (1982)
- Diplomats en Alta Direcció d'Empreses per ESADE (2002)

Actualment,

- Director adjunt de la Fundació Jesuïtes Educació
- Membre del patronat de diverses fundacions socials i del coneixement, i del consell assessor de diverses entitats educatives, socials i públiques

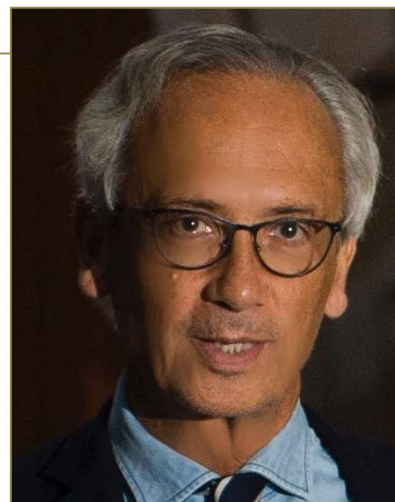
Bonaventura Clotet Sala

En representació de la Fundació de Lluita contra la Sida

- Llicenciat en Medicina per la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) el 1976 i doctorat el 1981 per les investigacions sobre marcadors pronòstics per a malalties del teixit connectiu
- Ha desenvolupat activitats de recerca en medicina interna i en malalties infeccioses, principalment en VIH i malalties relacionades

Actualment,

- Cap de servei de Malalties Infeccioses de l'Hospital Universitari Germans Trias i Pujol (HUGTiP) de Badalona
- Director de l'Institut de Recerca de la Sida IrsiCaixa
- Codirector del Programa HIVACAT d'investigació de la vacuna de la sida.
- Professor associat de la UAB i catedràtic de "Sida i malalties relacionades" a la Universitat de Vic (UVic – UCC)
- Director del Màster Universitari (Màster oficial) en Patogènesi i Tractament de la Sida

Josep Ma Lozano Soler

En representació de la Fundació Víctor Grífols i Lucas

- Doctor en Filosofia i Ciències de l'Educació. Universitat de Barcelona
- Llicenciat en Teologia. Facultat de Teologia de Catalunya
- Llicenciat en Filosofia i Lletres. Universitat de Barcelona
- Administració i Direcció d'Empreses (ESADE)
- Funció Gerencial d'Administracions Locals (ESADE)
- La seva activitat docent i de recerca sempre s'ha centrat en la contribució de l'empresa a la societat i de la qualitat humana de les organitzacions

Actualment,

- Professor ordinari del Departament de Ciències Socials d'ESADE i Professor titular de la Universitat Ramon Llull
- Investigador sènior en RSE de l'Institut d'Innovació Social
- Membre de l'equip acadèmic de la Càtedra de Lideratges i Governança Democràtica d'ESADE

Marc Ordeix Rigo

En representació de la Xarxa de Custòdia del Territori

- Doctor en Gestió Forestal i del Medi Natural per la Universitat de Lleida
- Llicenciat en Biologia per la Universitat de Barcelona
- Diplomant en Tecnologia de l'Aigua per la Universitat Politècnica de Catalunya
- Màster en Conservació de la Natura i Gestió de Recursos Naturals per l'IUSC (Barcelona)
- Màster en Gestió i Diversitat de Flora i Fauna per la Universitat Autònoma de Barcelona.

Actualment,

- Coordinador del CERM, Centre d'Estudis dels Rius Mediterranis, associat a la Universitat de Vic - Universitat Central de Catalunya, de la qual també n'és professor, vinculat al Museu del Ter, de Manlleu (Osona, que té per objectius la recerca, la sensibilització i la conservació del riu Ter i, per extensió, els altres rius mediterranis.

Josep Ma Bach Voltas

- Enginyer industrial per l'Escola Superior Tècnica d'Aquisgrà (Alemanya)

Actualment,

- President de l'Escola Internacional del Camp-Salou (EIC), que és un projecte educatiu innovador, al servei dels estudiants, destinat a adequar el model pedagògic a les noves realitats en canvi constant.

Mercè Boada Rovira

- Doctora en Medicina per la Universitat Autònoma de Barcelona i especialista en Neurologia
- Fundadora i directora mèdica de Fundació ACE. Institut Català de Neurociències Aplicades

Actualment,

- Codirectora del Document Sitges sobre la capacitat i drets per a la presa de decisions en un procés de demència
- Líder del "Observatorio sobre la Salud cognitiva, Autonomía y Competencia, OBSCAC, des de 2011
- Executive advisor de l'European Alzheimer's Disease Consortium i Advisory member d'Alzheimer Europe
- Coordinadora d'un projecte europeu sobre detecció precoç d'Alzheimer, el projecte MOPEAD. Líder del projecte de GWAS amb més mostres genètiques que s'ha fet a l'Estat espanyol

Carme Borbonès Brescó

- Doctora en Ciències de l'Educació per la Universitat de Barcelona

Actualment,

- Membre del Consell Assessor de Polítiques Socials i Familiars de la Generalitat
- Consellera de Càritas Espanyola i Vice-presidenta de la Comissió d'Anàlisi Social i Desenvolupament de la mateixa entitat
- Patrona de la Fundació FOESSA (Fomento de Estudios Sociales i de Sociología Aplicada)
- Patrona del Consorci Social de la Xarxa Social Santa Tecla de Tarragona
- Membre dels Consells Generals de Serveis Socials i del de Voluntariat, del Departament de Benestar Social i Família de la Generalitat de Catalunya

Lluís Torner Sabata

- Llicenciat en Ciències Físiques per la Universitat Autònoma de Barcelona
- Doctor per la Universitat Politècnica de Catalunya
- Investigador post-doctoral a la Universitat of Central Florida i a la University of Arizona

Actualment,

- Director General de l'Institut de Ciències Fotòniques
- President dels European Centres for Outreach in Photonics
- President de la Comissió d'Avaluació de la Recerca d'AQU Catalunya
- Membre del Board of Stakeholders of the European Platform Photonics21
- Membre del Future and Emerging Technologies Advisory Group de la Comissió Europea
- Membre del High-Level Expert Group for the European Quantum Technologies Flagship, entre d'altres càrrecs d'assessor a diverses entitats públiques i privades d'Europa, Estats Units, Canadà i Austràlia
- Fellow de l'Optical Society of America, de la European Optical Society i de la European Physical Society

Fets rellevants de la gestió

L'any 2016 ha estat molt intens en la generació i continuació de projectes i actuacions de les àrees i equipaments en què s'organitza la Fundació Catalunya–La Pedrera, sempre amb la finalitat d'ajudar a més persones perquè gaudeixin d'un futur millor i més just.

El resultat es mostra, amb un elevat nivell de detall, en aquesta Memòria d'activitats. Tanmateix, i a manera de resum, voldria posar el focus en **deu punts diferencials**:

1. S'han obert al públic els centres d'informació i acollida al públic de Montrebei i del Coll de Can Maçana a Montserrat. En dos llocs privilegiats propietat de la Fundació tenim la possibilitat d'oferir uns serveis que ens permeten atendre millor als nostres visitants. Hem obert també l'EspaiSocial de Santa Eugènia, a Girona, amb una radical transformació dels projectes, programes i beneficiaris.
2. En *partenariat* amb la Unió Europea hem seguit disposant de fons europeus de programes LIFE per impulsar nous models de gestió del territori.
3. Hem assolit l'equilibri financer a les nostres empreses socials (Cooperativa 2147 Mans, Fundació Topromi i Fundació Integra Pirineus), i hem incrementant moderadament el nombre de beneficiaris (llocs de treball generats per a gent amb dificultats) i la facturació. La gestió dels Horts de Sant Benet ha passat també a la Cooperativa 2147 Mans, després de deu anys gestionats per la Fundació AMPANS.
4. De la mà de la Fundació Toni Catany i la Fundación Oteiza, hem programat i produït dues exposicions temporals excepcionals, dedicades als dos artistes que donen nom a les respectives fundacions, amb les quals hem assolit un èxit de visitants molt notori.
5. L'acte central de l'Any Casas, en commemoració del 150è aniversari del naixement del pintor modernista Ramon Casas, es va celebrar a Món Sant Benet, amb l'assistència del president de la Generalitat, Molt Honorable Senyor Carles Puigdemont.
6. L'activitat de la nostra Fundació s'ha vist honorada amb diversos reconeixements que ens estimulen a seguir en la nostra tasca: el Premi Ciutat de Barcelona d'Educació a l'Escola Tàndem Miquel Bleach, el Premi Àlex Mazcuñán i Boix del Col·legi d'Aparelladors, Arquitectes Tècnics i Enginyers d'Edificació de Barcelona per a la Cooperativa 2147 Mans, i sobretot el Premi Nacional de Recerca 2015, en la categoria de mecenatge científic, a la Fundació Catalunya–La Pedrera.
7. Hem transformat el projecte d'Ajuts Universitaris posant el focus en la igualtat d'oportunitats també en l'educació superior.
8. En col·laboració amb els equips dels EspaiSocials, hem iniciat dos nous projectes culturals: PedrerArtLab i TransformArt.
9. En associació amb els centres de recerca de Catalunya hem fet la primera edició del Barcelona International Youth Science Challenge (BIYSC) i hem iniciat la col·laboració d'assessorament científic al programa de divulgació científica *Quèquicom* de TV3.
10. Haver transformat els antics Clubs Sant Jordi en els actuals EspaiSocials, on s'hi duen a terme tres grans projectes com són el programa REMS (Reforç i Estimulació de la Memòria i la Salut), Dina en Companyia i PAE (Programa d'Acompanyament Educatiu) ens ha permès acostar-nos més a la societat. El programa REMS, adreçat a persones grans amb malalties

neurodegeneratives, va assolir al setembre l'usuari número 1.000, una xifra emblemàtica d'allò que el programa comporta en forma d'ajuda als participants del projecte i a les seves famílies.

En termes de gestió encara, durant l'any 2016 s'han produït dos canvis substancials a la Fundació Catalunya–La Pedrera. D'una banda, i pel que fa a les persones, **s'ha integrat la totalitat dels equips** que treballaven en els nostres equipaments culturals i mediambientals en l'empresa participada Serveis Personals TFCLP SL. Ha sigut un pas endavant en l'encàrrec realitzat pel Patronat perquè els col·lectius que duen a terme els serveis troncal dels nostres equipaments no quedin desplaçats de la nostra transformació en una fundació especial.

Per un altre costat, i referint-nos a la gestió ambiental, **hem seguit endreçant el nostre immobilitzat** per tal d'evitar contaminacions

acústiques i aplicant mesures d'eficiència energètica, tant a La Pedrera com a Món Sant Benet i als nostres EspaiSocials. També amb la finalitat d'actualitzar el nostre immobilitzat s'ha arranjat part de la teulada de l'antiga nau del vapor de la Colònia Carbó, precedent històric de l'actual Món Sant Benet.

Per últim, voldria subratllar que darrera de tots els projectes únics i genuïns de la Fundació Catalunya – La Pedrera hi ha una voluntat clara de **fer una societat millor i més justa** i d'**ocupar espais desatesos**, i que els professionals han tingut l'encert de **buscar sempre els millors companys de viatge** per dur-los a terme.

Marta Lacambra Puig
Directora general
Fundació Catalunya–La Pedrera

Equip directiu

Direcció general

Marta Lacambra Puig

Subdirecció general. Gestió de recursos

Pilar Sánchez Mondéjar

Subdirecció general. Gestió de públics

Xavier Bas Sarrà

Direcció jurídica i Patronats

Carles Ribas Milian

Direcció Impuls social

Marta Torras Mari

Direcció Territori i medi ambient

Miquel Rafa Fornieles

Direcció Coneixement i recerca

Lluís Farrés Cardoso

Direcció Cultura

Marga Viza Boltas

Impuls social

La Fundació Catalunya La Pedrera contribueix a construir una societat amb més oportunitats per a tothom treballant en tres reptes prioritaris per al futur de la societat: perquè els joves i les persones amb dificultats en la inserció laboral tinguin un lloc de treball i s'integrin plenament a la societat, ajudant a les persones grans amb deteriorament cognitiu a millorar la seva qualitat de vida, i ajudant també als infants i adolescents a assolir l'èxit educatiu. I tot això amb la implicació i dedicació dels voluntaris gràcies als quals es multiplica el nostre impacte.

Treballem perquè els joves i les persones amb dificultats tinguin un lloc de treball i s'integrin plenament a la societat

La Fundació Catalunya – La Pedrera contribueix a generar ocupació per a joves que es troben en situació de risc d'exclusió i persones que tenen dificultats ajudant-los a ser protagonistes del seu futur.

La feina és el principal vector d'integració social. A Catalunya, tant els joves en risc d'exclusió com les persones amb discapacitat o amb problemes de salut mental tenen molt limitat l'accés a aquest recurs, i aquesta realitat s'accentua encara més en l'àmbit rural. Per això, la Fundació ofereix solucions per generar ocupació per a aquests col·lectius, amb prioritat a les zones rurals, en col·laboració amb altres entitats amb què comparteix el repte. Això ho fa de dues maneres: d'una banda, dóna suport a les 32 empreses que formen part de la Xarxa Agrosocial; i, per l'altra, promou iniciatives generadores d'ocupació, com és el cas de la Cooperativa 2147 Mans, la Fundació Integra Pirineus i la Fundació Topromi.

La línia d'empresa social s'està especialitzant en el vector agroalimentari, cosa que permet aprofitar noves oportunitats, especialment al voltant de Món Sant Benet com a espai dedicat també a l'alimentació.

Destinatari, objectius i àmbits d'actuació

L'**objectiu** és impulsar iniciatives per a la creació i consolidació de llocs de treball en el sector agroalimentari, posant l'accent en les potencialitats del sector com a font de salut, sostenibilitat ambiental, autosuficiència alimentària, rebost del país, biodiversitat i recuperació del paisatge agrícola.

Els **destinatari**s de les activitats són els joves que es troben en situació de risc d'exclusió i persones que tenen dificultats, amb prioritat les persones que viuen en zones rurals, on les oportunitats laborals són menors.

Els principals àmbits d'actuació són:

- **Activitats agroalimentàries d'impacte social a Món Sant Benet.** L'espai, que pot agafar rellevància com a espai dedicat a l'alimentació, ofereix l'oportunitat de posar en marxa iniciatives en el camp agroalimentari que generin llocs de treball per a joves en risc d'exclusió. Actualment ja estan en funcionament els Horts de Món Sant Benet i en el 2017 està previst que iniciï la seva posada a punt un obrador per al processament de fruites i hortalisses.
- **Promoció d'empreses socials.** La Fundació participa de forma activa en tres empreses socials: la Cooperativa 2147 Mans, la Fundació Topromi i la Fundació Integra

Pirineus. Aquesta participació es concreta en l'acompanyament a la direcció tant en la definició de l'estratègia com en la gestió del dia a dia, el suport a la inversió a través de la concessió de préstecs, i la concessió d'ajuts puntuals, majoritàriament per captar talent.

- **La Xarxa AgroSocial.** Dóna suport a les empreses socials i petits productors del sector agroalimentari català. La xarxa agrupa actualment 32 empreses socials que donen feina a 2.413 treballadors d'inserció. La Fundació ofereix el seu suport a les entitats de la Xarxa perquè puguin crear o mantenir els llocs de treball.

Principals activitats 2016

Activitats agroalimentàries d'impacte social a Món Sant Benet

Horts de Món Sant Benet

L'any 2016 s'ha iniciat el cultiu dels horts per fomentar la inserció laboral de joves en risc d'exclusió. Els horts tenen un ús productiu orientat a proveir els restaurants de Món Sant Benet (donant valor afegit a la seva carta i a l'organització dels treballs de cuina) i a la Cooperativa 2147 Mans.

Aquest projecte es realitza conjuntament amb la Cooperativa 2147 Mans i l'Ajuntament de Sant Fruitós de Bages, que hi participa derivant joves en risc d'exclusió sense accés al mercat laboral.

Actualment són dos els joves que intervenen en el projecte. Està previst que el nombre creixi significativament amb l'ampliació de terres conreades el 2017. En aquest sentit, s'han llogat 5,5 ha noves que estan en reconversió i en les quals s'està treballant en el projecte productiu.

Joves treballadors d'inserció cullen pèsols als Horts de Sant Benet

Promoció d'empreses socials

Cooperativa 2147 Mans

El juliol del 2013 va néixer la Cooperativa 2147 Mans, fruit de la Xarxa AgroSocial. La Cooperativa 2147 Mans està integrada per onze productors de verdures i fruites ecològiques i per la Fundació Catalunya – La Pedrera com a entitat promotora i també productiva. La cooperativa permet que les entitats productores gaudeixin d'oportunitats que individualment no tindrien, com ara la venda dels productes a la gran distribució. Sota la marca 2147 Mans, els productors uneixen esforços per mantenir economies d'escala que donin dimensió i viabilitat econòmica a les seves petites explotacions.

La Cooperativa 2147 Mans va iniciar la seva activitat econòmica el gener de 2014, amb productes totalment ecològics –certificats pel Consell Català de la Producció Agrària Ecològica (CCPAE)– i pròxims, produïts a la nostra terra. Principalment ven els seus productes al sector de la gran distribució i arriba al consumidor final a través de 112 botigues del grup Bon Preu. S'han obert canals de comercialització per potenciar la diversificació dels clients i canalitzar els excedents, com són els canals de la indústria ecològica, l'exportació o les col·lectivitats.

Actualment, els socis de la Cooperativa 2147 Mans donen feina de manera conjunta a 159 persones: 125 són persones amb discapacitat o que es troben en risc d'exclusió social, i les 34 restants són tècnics que les acompanyen en el procés d'inserció. Totes elles es dediquen al producte fresc (agricultura, ous i bolets) i al producte elaborat.

Mentre que el 2015 va ser un any de consolidació (amb vendes totals de 758.890 €),

el 2016 ha estat un any de creixement, amb unes vendes acumulades de 1.263.876 €, que representen un augment del 66% respecte a l'any anterior.

La cooperativa ha de continuar creixent per ser sostenible econòmicament i crear el màxim nombre possible de llocs de treball. Per assolir els objectius, per a aquest any i el vinent s'han fixat els reptes següents:

- ✓ Impulsar noves línies de producció amb productes de major valor afegit que permetin l'explotació de noves hectàrees i la creació de més llocs de treball: línia de productes ecològics elaborats, en col·laboració amb el centre de desenvolupament per al processat de fruites i hortalisses a Món Sant Benet; línia de fruits secs; i línia de lleguminoses desgranades (pèsols i faves).
- ✓ Col·laborar en el projecte d'Horts de Món Sant Benet per a la formació i inclusió de joves en risc d'exclusió. Uns horts que permetran tenir més producte fresc per a la cooperativa.
- ✓ Especialitzar la producció dels socis a cadascuna de les seves finques amb menys productes per millorar-ne la qualitat i la productivitat.
- ✓ Consolidar i potenciar una xarxa de *productors associats* (unitats agrícoles familiars) per augmentar la capacitat de producció ecològica de la cooperativa i consolidar llocs de treball per a persones en risc d'exclusió.
- ✓ Ampliar la cartera de clients de distribució amb l'objectiu que el 75% de les vendes es dirigeixin a la gran superfície i el 25% restant a altres canals.

Seu logística de la Cooperativa 2147 Mans a Sant Vicenç dels Horts

Fundació Topromi

La Fundació Topromi, situada al Tarragonès, dóna resposta a la integració social i laboral de 72 persones adultes amb discapacitat intel·lectual. Disposa de dos serveis: un Centre Ocupacional, amb 58 usuaris, i un Centre Especial de Treball especialitzat en arts gràfiques i manipulats, amb 14 persones en inserció; l'equip professional l'integren 14

persones més. Els resultats econòmics de 2015 van permetre ser molt optimistes respecte al compte de resultats de la Fundació.

La facturació per vendes va mostrar un increment fins a arribar a prop dels 242.232 € i continua la tendència dels últims anys de reducció de dèficit. L'any 2016 també ha estat positiu, amb un resultat de l'exercici de 18.035 €, i unes vendes de 328.222 €.

Treballadors de la Fundació Topromi enllesteixen una comanda

Fundació Integra Pirineus

La Fundació Integra Pirineus està dedicada a la creació de llocs de treball per a persones amb discapacitat psíquica o trastorn mental i per a joves en risc d'exclusió. Els eixos d'activitat són dos: mediambiental, a partir de l'ús energètic de la biomassa; i desenvolupament rural, amb la gestió forestal sostenible i de prevenció d'incendis forestals. La fundació compta

actualment amb 8 treballadors d'inserció, complementats per un equip professional de 7 persones. L'any 2016 s'han treballat 57,4 ha i s'ha facturat per valor de 414.709 €. Al mes de setembre es va nomenar una nova directora, amb un perfil professional que permetrà ampliar el volum d'activitat prestat en serveis urbans (neteja urbana i altres).

Treballadors de la Fundació Integra Pirineus realitzen un servei forestal

Xarxa AgroSocial

Després de cinc anys d'activitat, 32 empreses socials formen ja part de la Xarxa AgroSocial. La missió és la creació de llocs de treball per a persones amb dificultats i per a persones joves en risc d'exclusió social.

La Xarxa contribueix igualment al desenvolupament rural del territori català, potenciant el nostre patrimoni agroalimentari.

Al llarg de l'any 2016 s'han concedit tres préstecs a empreses socials de l'àmbit agroalimentari o forestal, i s'ha arribat a la xifra d'1.582.400 € en préstecs concedits des de la seva creació.

Aquest any també s'ha donat suport en forma d'ajut econòmic per a assessoraments tècnics a tres entitats de la xarxa.

La Fundació Viver de Bell-lloc forma part de la Xarxa AgroSocial

Ajudem a les persones grans amb deteriorament cognitiu a millorar la seva qualitat de vida: Programa REMS (Reforçar i Estimular la Memòria i la Salut)

En un moment en què les persones amb dependència augmenten i els recursos públics disminueixen, la Fundació Catalunya–La Pedrera ajuda a les persones grans amb deteriorament cognitiu a mantenir les seves capacitats i la seva autonomia per realitzar les activitats de la vida diària el màxim de temps possible, contribuint al seu benestar emocional i millorant la qualitat de vida i la de les seves famílies.

Destinatari, objectius i àmbits d'actuació

Des de l'any 2013 la Fundació Catalunya–La Pedrera gestiona el Programa REMS (Reforçar i Estimular la Memòria i la Salut) que ofereix activitats d'estimulació cognitiva, física i de socialització a persones grans amb deteriorament cognitiu lleu i moderat, que siguin

autònomes en les seves activitats de la vida diària i tinguin la necessitat de mantenir-se actives i ser actores del seu propi procés. Aquest programa es duu a terme als 26 EspaiSocials d'arreu de Catalunya, uns espais oberts i acollidors en què els participants conviuen amb altres persones grans actives, infants i adolescents.

A l'Espai REMS es genera per als participants una oferta d'oportunitats que milloren el seu benestar emocional, mantenint-los implicats i connectats, i permetent que la persona sigui actora del seu propi procés per tal de mantenir al màxim de temps possible la seva autonomia i capacitats.

El Programa REMS també posa especial èmfasi en els familiars i cuidadors d'aquestes persones, oferint-los suport, assessorament i formació.

La valoració que periòdicament fan els participants i els seus familiars i cuidadors confirmen que el Programa REMS compleix amb l'objectiu de millorar la qualitat de vida de les persones amb deteriorament cognitiu lleu i moderat que hi participen.

Principals activitats 2016

Implantació del Programa REMS

Actualment el programa ja està implantat a la totalitat d'EspaiSocials de la Fundació. El mes de setembre de 2016 s'ha posat en marxa a l'Espai de Girona, reobert al juny anterior.

L'equip professional del Programa REMS és molt estable, i es preveu seguir amb una taxa de rotació al voltant del 5%, aspecte que afavoreix les dinàmiques de treball que cohesionen els equips i garanteixen que els programes de

formació es vagin implantant amb una base sòlida.

Després de tres anys de funcionament i d'arribar als 1.000 participants actius, ja es pot confirmar l'efectivitat del programa com a recurs per millorar la qualitat de vida de les persones amb deteriorament cognitiu lleu.

En motiu de l'acte de celebració de l'arribada a 1.000 participants que es va dur a terme el 21 de setembre a Món Sant Benet, diversos mitjans de comunicació se'n van fer ressò, incloent TV3 (connexió en directe al TN Migdia, i reportatge al TN Vespre), Canal Taronja, i l'Agència Catalana de Notícies.

Activitat de socialització a l'EspaiSocial de Barcelona-Sagrada Família

Dina en Companyia

En el marc del Programa REMS i amb l'objectiu de prevenir situacions d'aïllament social i de solitud entre les persones grans, la Fundació posa en marxa un projecte que promou una alimentació equilibrada i saludable per a persones grans que viuen soles i que comencen a tenir problemes per preparar correctament els seus àpats diaris.

La Fundació Catalunya – La Pedrera gestiona aquest servei de menjador a 8 EspaiSocials, en els quals les persones grans que ho desitgen poden dinar en companyia d'altres persones com elles, garantint així un àpat diari saludable a uns preus molt assequibles. Un equip de voluntaris formats organitzen i dinamitzen l'acollida, el servei de menjador i vetllen perquè els

participants tinguin una estada agradable i acollidora.

Els participants en el projecte a desembre de 2016 són 231. No obstant això, durant tot l'any, se n'ha beneficiat un total de 325 persones.

Prevenió de la dependència

La Fundació ajuda a les persones grans que volen conservar les seves capacitats físiques i cognitives el màxim temps possible perquè puguin seguir fent una vida autònoma i activa i prevenir les malalties pròpies del procés d'envelliment.

Activitats com **tallers de memòria i programes d'estimulació física** permeten que aquestes persones tinguin l'oportunitat de ser protagonistes del seu procés vital, mantenint les seves capacitats per mitjà de dinàmiques disteses, amenes i alhora efectives, dutes a terme per professionals especialitzats.

Al voltant de 500 persones participen dia a dia als programes de Promoció de l'Autonomia Personal que impulsa la Fundació.

Una voluntària del projecte Dina en Companyia de l'EspaiSocial Barcelona-Montbau serveix àpats als participants

Metodologia: aplicació de l'Atenció Centrada en la Persona als Espais REMS

El Programa REMS va ser dissenyat per atendre els seus participants segons la metodologia Atenció Centrada en la Persona, que promou el treball amb la vida emocional i relacional de les persones amb deteriorament cognitiu i garanteix la mirada a la vivència de l'individu.

Aquest eix d'apropament a les persones ve marcat per les cinc necessitats psicorrelacionals de Kitwood: el foment d'un espai de confort amb persones que es troben en la mateixa situació, l'ocupació, la participació social per formar part del grup, la continuïtat de la pertinença a la comunitat, i el treball de la identitat.

L'any 2015 es va dur a terme una auditoria a 7 EspaiSocials per part d'un equip expert d'Alzheimer Catalunya Fundació (ACP), per copsar el grau d'acompliment dels principis de l'ACP al Programa REMS.

El resultat va ser força positiu, però millorable. Es van dur a terme tres sessions de formació a tots els equips de coordinadors i gestors REMS, i des de l'equip de coordinació de la Fundació s'han treballat els nous protocols d'actuació.

El setembre de 2016 s'han posat en marxa quatre proves pilot als espais de Granollers, Sagrada Família, l'Hospitalet i Mollerussa, que serviran per acabar de definir els marcs d'actuació.

Activitat d'estimulació cognitiva a l'EspaiSocial de Barcelona-Sants

Acte de celebració de l'arribada a 1.000 participants a Món Sant Benet

El 21 de setembre de 2016, coincidint amb el Dia Mundial de l'Alzheimer, es va dur a terme un acte de celebració de l'arribada a 1.000 participants del Programa REMS a Món Sant Benet. A l'acte, que va ser conduït per l'actor

Joan Pera, hi van assistir 600 persones que van venir d'EspaiSocials d'arreu de Catalunya i va comptar amb una introducció a càrrec de la directora mèdica de la Fundació ACE i patrona de la Fundació Catalunya – La Pedrera, Mercè Boada; un *show cooking* per part del cuiner de la Fundació Àlicia Jaume Biarnés, que va permetre cuinar *in situ* diverses receptes fàcils i saludables.

L'actor Joan Pera va presentar l'acte de celebració de l'arribada als 1.000 participants del Programa REMS, a Món Sant Benet, junt amb Mercè Boada i Marta Lacambra

Ajudem als infants i adolescents a assolir l'èxit educatiu: Programa d'Acompanyament Educatiu (PAE)

Les dades de rendiment escolar a Catalunya assenyalen el fracàs escolar com un dels problemes socials de major gravetat i impacte. Davant d'aquest fet, agreujat per l'increment de famílies en situació de vulnerabilitat i la disminució dels recursos públics destinats a l'àmbit socioeducatiu, la Fundació Catalunya – La Pedrera pren, com un dels seus eixos de treball, contribuir a l'èxit educatiu.

Amb aquesta vocació social i de coresponsabilitat, es dissenya i s'implementa el Programa d'Acompanyament Educatiu (PAE).

El programa està en funcionament des del curs 2013-2014. Es du a terme en els EspaiSocials que la Fundació té arreu de Catalunya i es desenvolupa en coordinació amb la família i els centres educatius, sumant-se al treball en xarxa dels diferents agents educatius de cada territori.

Destinatari, objectius i àmbits d'actuació

El programa es proposa promoure l'èxit educatiu dels infants i adolescents des d'un doble vessant:

1. L'èxit acadèmic o escolar, incidint especialment en l'adquisició d'aprenentatges en les competències bàsiques: llengües (català, castellà i anglès) i matemàtiques.
2. L'èxit personal i social, desenvolupant el talent i la capacitat d'autonomia i d'iniciativa personal d'infants i adolescents, integrant habilitats de gestió emocional i de resolució creativa de situacions.

El Programa d'Acompanyament Educatiu s'adreça a infants d'educació primària (6-12

anys) i a adolescents d'educació secundària (13-16 anys), que necessiten suport i acompanyament educatiu en temps extraescolar.

Atenent a aquests dos objectius, i entenent l'èxit educatiu des d'aquest doble vessant, acadèmic i social i personal, el programa s'estructura en dues línies de treball que es concreten en dues propostes d'activitat complementàries:

- ✓ **L'acompanyament a l'escolaritat o suport a l'estudi**, centrada en facilitar la realització de les tasques escolars i reforçar el desenvolupament de competències bàsiques, principalment, les competències lingüístiques i de comunicació, així com les logicomatemàtiques.
- ✓ **Les activitats lúdico-formatives (tallers i projectes creatius)**, plantejades des del lleure i al voltant de dinàmiques motivadores, grupals i participatives, es proposen reforçar i promoure especialment **l'educació emocional** d'infants i adolescents (especialment les competències d'autonomia i d'iniciativa personal), tot estimulant **la creativitat**, la capacitat d'inventiva e iniciativa, en definitiva, l'expressió lliure i l'esperit innovador.

Principals activitats 2016

Implementació del programa

Després de tres cursos de rodatge el programa s'ha pogut implantar en una gran part dels EspaiSocials que la Fundació té a Catalunya. En el curs 2016-17 és present en 21 EspaiSocials. L'objectiu no és créixer més, sinó mantenir la dimensió actual, fidelitzant els usuaris (per poder evidenciar els beneficis del servei a llarg termini) i dedicant més atenció i esforç a dotar de qualitat a la intervenció i les activitats que es realitzen.

El curs 2015-2016 es va tancar amb una inscripció de 998 infants de primària i 490 nois i noies d'ESO. L'objectiu estratègic per al curs 2016-2017 és mantenir la màxima participació i incorporar l'EspaiSocial de Girona.

Després d'un curs d'expansió del programa i d'acollida de participants, en què s'ha comptat amb un total de 70 educadors contractats i més de 150 educadors voluntaris, de cara al curs 2016-17 es vol fidelitzar els equips educatius professionals i trobar noves vies i estratègies de captació de voluntariat.

Integrar i avaluar les competències d'educació emocional i de creativitat

Durant el curs 2015-16 una bona part de l'equip educatiu va poder participar en diferents sessions formatives sobre educació emocional i també sobre com crear i dinamitzar projectes artístics.

Arrel de la formació, en alguns EspaiSocials i a mode d'experiències pilot, s'han dissenyat, realitzat i avaluat propostes d'intervenció per a promoure l'educació emocional i la creativitat, integrades en les diverses activitats del programa.

A partir d'aquestes experiències i amb l'objectiu d'estendre a tots els EspaiSocials la metodologia que s'ha acabat adquirint com a *marca* del programa, la prioritat per al curs 2016-17 és formar i fer arribar les orientacions i estratègies d'intervenció en educació emocional a tots els educadors.

Es disposarà d'unes guies que concretaran i marcaran l'estil d'intervenció. També es

definiran uns indicadors d'avaluació en intel·ligència emocional i de creativitat que permetran mesurar, de forma pràctica i senzilla, l'impacte de la intervenció així com validar i/o millorar la metodologia proposada i l'estil d'acompanyament que s'ofereix.

Nous projectes 2016

Racó de lectura: Estímul de la lectura entre els infants d'educació primària a través de la dinamització de l'ús de la biblioteca de l'EspaiSocial i altres projectes, com ara l'acompanyament lector entre adolescents i infants. Per exemple, els *Padrins lectors* que es desenvolupen a l'EspaiSocial de l'Hospitalet de Llobregat.

STEAM: Es continuen aprofitant els contactes i recursos de l'Àrea de Coneixement i Recerca de la Fundació per promoure l'aprenentatge i l'estudi de les matèries científiques i tècniques entre els participants en el PAE. S'han realitzat sessions de formació per als educadors i també tallers per a infants i adolescents per promoure de forma especial l'aprenentatge de les matemàtiques.

Cinema en curs: És una activitat en col·laboració amb l'Àrea de Cultura de la Fundació adreçada a estudiants d'Educació Secundària en què els nois i noies realitzen un curtmetratge de la mà d'un equip de rodatge professional (des del guió fins al muntatge) per difondre missatges socials al voltant de les cançons d'un grup de música catalana emergent. En la convocatòria de 2016, hi ha participat el grup de secundària de l'EspaiSocial de Badalona-Sant Salvador.

Suport a l'estudi a l'educació secundària a l'EspaiSocial de l'Hospitalet de Llobregat

Sumem amb els voluntaris i pràcticums per arribar més lluny i ajudar a més persones

El PAE, el REMS i el Dina en Companyia són realitat gràcies al suport de persones voluntàries que dediquen part del seu temps, experiència, coneixements i compromís a empènyer aquests projectes, coordinats pels equips gestors. Els voluntaris i les voluntàries de la Fundació Catalunya – La Pedrera són les veritables mans i cor dels projectes. Arriben amb les mànigues arremangades i les mans lliures. Lliures per fer una carícia, una suau empenta, un dibuix a l'aire, una nota musical, una abraçada sincera.

Els voluntaris i les voluntàries realitzen l'acompanyament als infants i adolescents del PAE en el seu procés educatiu, oferint-los suport en la realització de deures escolars, aprenentatge de tècniques d'estudi i la realització d'activitats lúdico-formatives, d'estímul de la creativitat, autonomia i iniciativa personal. En el Programa REMS el voluntariat dinamitza activitats de socialització com per exemple tallers d'actualitat, tallers de

manualitats, art, mandales, tallers de dansa i moviment, cinefòrum, tallers de música i reminiscència musical, cafè tertúlia, etc. Al Dina en Companyia són els responsables de la dinamització de l'acollida dels usuaris, del servei de menjador i de l'espai de socialització.

Des de la Fundació es promou que el voluntari esdevingui una part activa de l'equip, implicant-lo en les reunions, en la preparació, animant-lo a fer propostes, oferint-li formació en aquells àmbits que puguin ajudar-lo a desenvolupar millor la seva tasca de voluntariat. Considerant que el millor voluntari és el que ja tenim, es porten a terme accions de fidelització al llarg de l'any, a l'igual que reconeixements periòdics a la feina que fan.

Al llarg d'aquest any s'ha desenvolupat una estratègia de captació de voluntariat més territorial i amb millor definició del perfil de possible voluntari per a cada projecte. D'aquesta manera es vol arribar a possibles voluntaris als quals no s'estava arribant a través de les accions genèriques que s'han realitzat. Això ha de permetre també establir l'equip de voluntariat amb una menor rotació.

La Fundació ha signat convenis de pràctiques acadèmiques amb sis universitats catalanes perquè els estudiants de psicologia, educació social i pedagogia puguin desenvolupar competències professionals relacionades amb cadascun dels camps d'aplicació inclosos en els corresponents plans d'estudis. L'objectiu és que els estudiants aprenguin a exercir com a professionals en situacions de treball reals, no simulades, i d'aquesta manera puguin aplicar els coneixements teòrics adquirits al llarg dels estudis a una situació real.

Actualment la Fundació compta amb un equip de voluntariat format per 128 persones. Així mateix, un total de 101 estudiants universitaris han col·laborat amb els equips de treball de la Fundació al llarg del curs 2015-2016.

IMPULS SOCIAL	
	Beneficiaris*
EspaisSocials	5.029
PAE (Programa d'Acompanyament Educatiu) Educació primària	795
PAE (Programa d'Acompanyament Educatiu) ESO	516
REMS (Reforç i Estimulació de la Memòria i la Salut)	1.023
Dina en Companyia	231
Prevenió a la dependència	470
Altres usuaris	1.994
Cooperativa 2147 Mans	159
Llocs de treball d'inserció	125
Llocs de treball de suport	34
Xarxa AgroSocial	2.413
Xarxa AgroSocial – treballadors de la xarxa	2.413
Fundació Integra Pirineus	15
Llocs de treball d'inserció	8
Llocs de treball de suport	7
Fundació Topromi	86
Llocs de treball d'inserció CET	14
Persones Centre Ocupacional	58
Llocs de treball de suport	14
TOTAL	7.442
Dels quals:	
Total beneficiaris programes propis	5.448

*Beneficiaris a desembre de 2016

Territori i medi ambient

Una Natura en bon estat de conservació, un Territori ben gestionat i un Medi Ambient saludable són valors socials cada cop més reconeguts en una societat avançada. La qualitat de vida, el benestar i fins i tot la salut dels ciutadans depèn, en gran mesura, de saber preservar, millorar i restaurar, si cal, els nostres ecosistemes i paisatges.

El patrimoni natural incorpora, a més, molts valors immaterials (estètics, espirituals,...) i és una senya d'identitat dels pobles i nacions. Transmetre aquests valors i el patrimoni en bon estat és també una responsabilitat cap a les generacions futures.

Conservar el patrimoni natural i fer-ho buscant noves solucions amb independència, sensibilitat i rigor per construir un futur millor és la missió de la Fundació en aquest àmbit.

Una Xarxa d'Espais Natura amb valor social

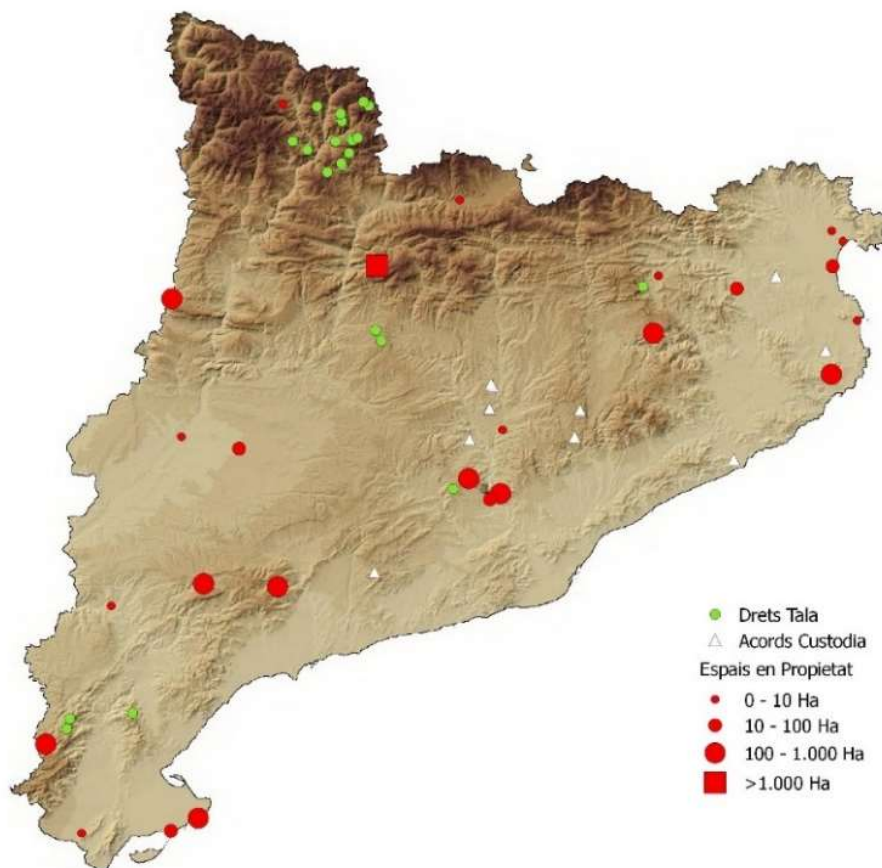
La Fundació és responsable d'un patrimoni natural de primera categoria, amb una Xarxa d'Espais Naturals que és un model singular al sud d'Europa. Es va crear emmirallant-se en els *land trusts* que es van constituir a Europa Central i Nord-Amèrica a finals del segle XIX amb una vocació eminentment social, que era proporcionar als habitants de les grans ciutats, i especialment als treballadors de la revolució industrial, un accés lliure i endreçat a la natura,

als boscos, rius, muntanyes i litoral per al seu gaudi, el lleure i la salut emocional i física.

Amb aquest doble vessant de protecció d'un patrimoni intrínsecament valuós i de valor per a les persones, la Fundació gestiona una xarxa de 25 Espais Natura (amb 7.851 hectàrees pròpies, de les quals el 99,7% està dins la Xarxa Natura2000 Europea), que són visitades anualment per més de 400.000 persones. A més, disposa d'acords de custòdia del territori allà on no en té la propietat, però pot contribuir a conservar o restaurar zones de valor (48 Espais en acords de custòdia vigents, amb 760,34 ha custodiades).

Tipologies d'espais naturals protegits per la Fundació		SUPERFÍCIE (Ha)	ESPAIS (nombre)
A. XARXA D'ESPAIS NATURA	FINQUES DE PROPIETAT SOCIAL (ESPAIS NATURA)	7.851,87	24
B. ACORDS DE CUSTÒDIA DEL TERRITORI	ACORDS DE CUSTÒDIA CLÀSSICS	560,93	15
	DRETS DE TALA I PAGAMENTS PER SERVEIS AMBIENTALS	159,82	29
	Subtotal CUSTÒDIA (B)	720,75	44
TOTAL ESPAIS PROTEGITS (A+B)		8.572,62	68

Mapa de la Xarxa d'Espais Natura de la Fundació

Mantenir activament tot aquest conjunt d'espais significa gestionar adequadament els boscos, perquè siguin ecològicament més valuosos, prevenir els incendis i adaptar-los a les noves condicions climàtiques cada cop més adverses; gestionar els fluxos hidrològics adequats, sobretot a les zones humides; facilitar l'ús públic dels espais mantenint els camins (50 itineraris, 251 km senyalitzats, 5 observatoris, etc.) i les àrees d'acollida de visitants (3 punts d'informació, 10 aparcaments i 9 àrees de lleure); monitoritzar el que es fa i el que passa amb un sistema d'indicadors biològics i de freqüentació per poder passar comptes de forma més objectiva.

En alguns casos també es fan aprofitaments agropecuaris, com la producció d'oli als espais

de Sebes (junt amb el Grup de Natura Freixe) o bé s'arrenden per a la producció de mel o pastures a productors locals.

Aquesta despesa als espais té un impacte socioeconòmic directe als territoris on es troben, generalment situats al rerepaís i en llocs on es contribueix clarament a generar oportunitats per a la gent que hi viu: estimem que l'any 2016 només l'impacte econòmic directe dels visitants del congost de Mont-rebei ha estat superior als 5 milions d'euros i d'unes 60.000 pernactacions anuals a la zona.

Per altra banda, a llocs com la Vall d'Alinyà o a l'Alt Àneu, la Fundació és la principal font de llocs de treball permanent.

Vista del Congost de Mont-rebei, l'espai més visitat de la Xarxa d'Espais Natura

IMPACTE SOCIAL DE LA XARXA D'ESPAIS NATURA

Visitants 2016	428.559
Ingressos generats	1.018.521 €
Llocs de treball directes	26

Seguiment de la biodiversitat a la Xarxa d'Espais Natura

El programa de seguiment de la biodiversitat als Espais Natura de la Fundació analitza anualment un conjunt d'indicadors biològics, que són triats en funció dels valors naturals més destacats a cada espai. Els resultats són avaluats per experts

en cada matèria i es fa una síntesi a començaments d'any. Les dades d'enguany corresponen, doncs, a les obtingudes al 2015 i s'han centrat en 14 Espais i abasta un conjunt de 36 indicadors. El percentatge d'indicadors valorats positivament es manté igual que l'any anterior i és el més elevat de la sèrie 2010-15 (94%).

Valoració dels Espais principals

		Molt dolent	Dolent	Mitjà	Bo	Molt bo	Dades no adequades	No mesurat
Espai	Indicador	2010	2011	2012	2013	2014	2015	
Planes de Son	Nombre màxim de rapinyaires observats							
	Diversitat i abundància de lepidòpters							
Congost de Mont-rebei	Diversitat i abundància d'ocells							
	Tendència dels ambients dels ocells							
	Manteniment de la població de llúdriga							
	Estat ecològic dels prats naturals							
	Ús del PAS i nombre de carronyaires							
Muntanya d'Alinyà	Diversitat i abundància d'ocells							
	Tendència dels ambients dels ocells							
	Població de gall fer							
	Estat de conservació de la flora							
	Coll de Can Maçana	Diversitat i abundància d'ocells						
Tendència dels ambients dels ocells								
Llacuna de l'Aufacada	Diversitat i abundància d'odonats							
	Diversitat i abundància d'ardeids							
	Nombre d'ocells aquàtics hivernants							
	Parelles d'ocells aquàtics nidificants							
	Parelles de fumarell carablanc							
	Presència del fartet							
	Presència de la tortuga d'estany							
	Evolució dels hàbitats							

Valoració de la resta d'Espais

Espai	Indicador	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Cingles de l'Avenc de Taverdet	Reproducció d'amfibis	■	■	■	■	■	■
	Estat ecològic dels prats seminatural	■	■	■	■	■	■
	Nidificació de rapinyaires	■	■	■	■	■	■
	Parelles d'ocells d'espais oberts	■	■	■	■	■	■
Mig de Dos Rius	Diversitat i abundància de lepidòpters	■	■	■	■	■	■
	Diversitat i abundància d'ocells	■	■	■	■	■	■
	Tendència dels ambients dels ocells	■	■	■	■	■	■
	Població de picot garser petit	■	■	■	■	■	■
Bosc de Vilalta	Èxit reproductor de l'àguila cuabarrada	■	■	■	■	■	■
	Abundància de perdiu	■	■	■	■	■	■
	Abundància de conill	■	■	■	■	■	■
Puigventós	Diversitat i abundància d'ocells	■	■	■	■	■	■
	Tendència dels ambients dels ocells	■	■	■	■	■	■
	Abundància de perdiu	■	■	■	■	■	■
	Abundància de conill	■	■	■	■	■	■
Estrets d'Arnes	Diversitat i abundància d'odonats	■	■	■	■	■	■
	Diversitat i abundància de lepidòpters	■	■	■	■	■	■
	Nombre d'exemplars d'abellera d'estiu	■	■	■	■	■	■
	Èxit reproductor de l'àguila cuabarrada	■	■	■	■	■	■
	Èxit reproductor del voltor	■	■	■	■	■	■
Can Puig de Fitor	Diversitat i abundància d'ocells	■	■	■	■	■	■
	Tendència dels ambients dels ocells	■	■	■	■	■	■
Estany d'Ivars i Vila-sana	Percentatge d'ocells hivernants	■	■	■	■	■	■
	Parelles reproductores d'ocells aquàtics	■	■	■	■	■	■
	Nombre màxim d'ocells aquàtics	■	■	■	■	■	■
	Nombre d'ocells anellats	■	■	■	■	■	■
	Abundància de ratpenats	■	■	■	■	■	■
Can Morgat	Diversitat i abundància de lepidòpters	■	■	■	■	■	■
	Diversitat d'odonats	■	■	■	■	■	■
	Diversitat i abundància d'amfibis	■	■	■	■	■	■
Sot del Fuster	Parelles d'ardeids i de rapinyaires	■	■	■	■	■	■
	Nombre d'ocells anellats	■	■	■	■	■	■
	Evolució de les comunitats vegetals	■	■	■	■	■	■

Dos nous centres d'atenció als visitants

Dins les activitats més destacables a la Xarxa Espais Natura durant l'any 2016 s'han posat en funcionament dos nous centres d'informació al Congost de Mont-rebei (La Masieta) i a Montserrat-Coll de Can Maçana. Aquests són els dos Espais que reben més visitants de la Xarxa i aquesta inversió ha permès endreçar-los adequadament i alhora ajudar a cobrir les

despeses mitjançant un tiquet diari d'aparcament (4 €/vehicle) i una agrobotiga.

Amb l'obertura i posada en funcionament dels nous centres de visitants a Mont-rebei i Can Maçana s'ha completat el conjunt d'equipaments bàsics de la Xarxa d'Espais Natura, previstos i iniciats fa més d'una dècada (MónNatura Pirineus, MónNatura Delta de l'Ebre, Muntanya d'Alinyà, Congost de Montrebei i Montserrat-Coll de Can Maçana).

Nou punt d'informació a l'Espai Natura Montserrat-Coll de Can Maçana

Aquests equipaments no són importants només pel servei que presten als visitants sinó també per a la sostenibilitat econòmica de tota la Xarxa, que ha d'anar tendint a l'autofinançament.

Perquè aquesta estratègia tingui també validesa i acceptació socials és molt important posar en valor i comunicar la generació d'ingressos com una aportació:

- Als serveis que s'ofereixen als visitants, minimitzant les despeses de manteniment.
- En la creació de llocs de treball directes (en especial per a gent jove).
- En la riquesa induïda als territoris on són presents els equipaments.

Nou centre de visitants La Masieta, al Congost de Mont-rebei

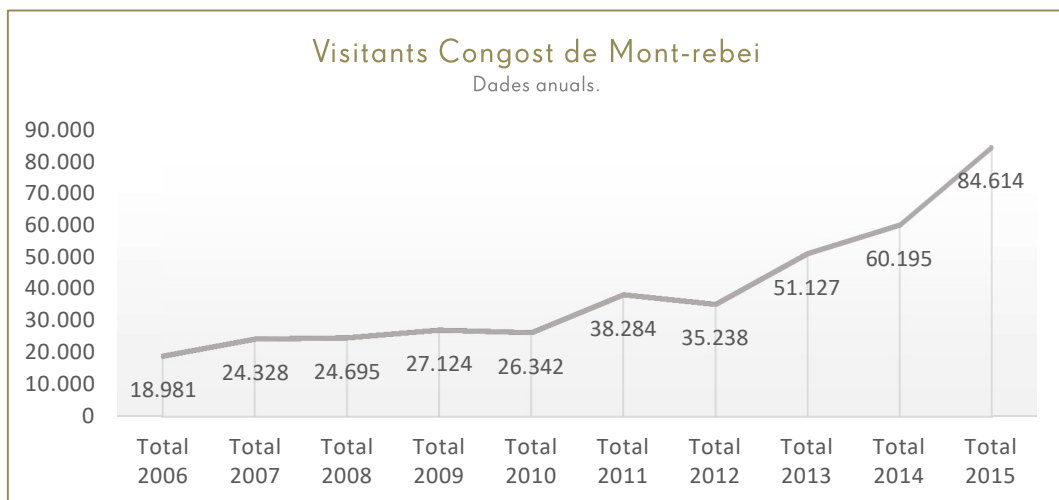
Als Espais Natura és molt important gestionar adequadament la freqüentació de persones i de les activitats que s'hi realitzen. Des de la Fundació s'entén que els criteris més importants a seguir són dos.

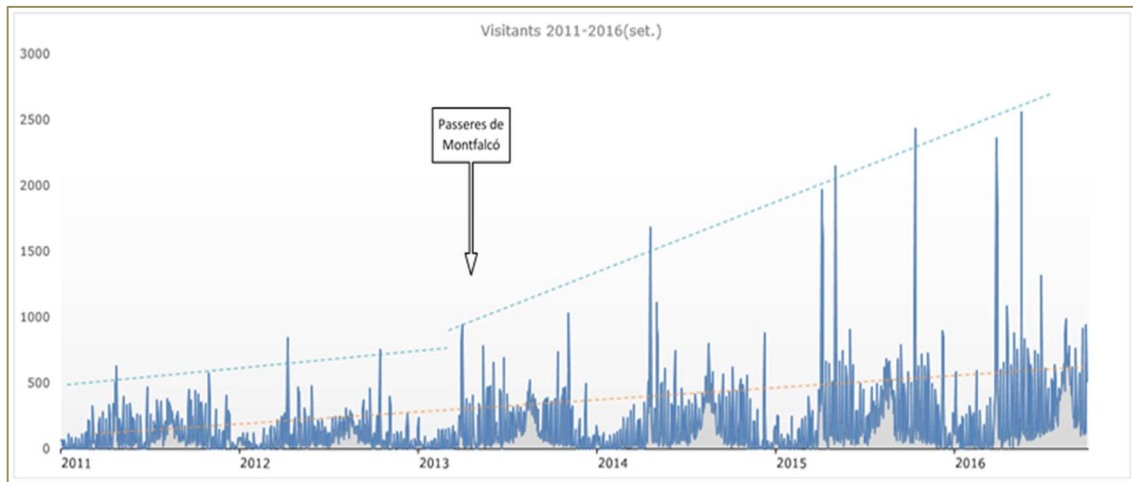
D'una banda, i de forma prioritària, vetllar i monitoritzar que l'ús públic no generi impactes importants al patrimoni que es vol preservar; i, per una altra, que les activitats es desenvolupin de forma que s'aconsegueixi la màxima satisfacció dels visitants i dels diferents grups d'usuaris, que de vegades no tenen perquè ser del tot complementaris. Considerem que l'accés a peu als espais ha de ser lliure i gratuït però, per altra banda, els serveis que es realitzen i s'ofereixen tenen un cost i que, per tant, és

convenient que hi hagi sistemes per generar ingressos que permetin cobrir aquestes despeses de manteniment i gestió, com es fa a la major part d'espais naturals arreu del món.

Un exemple d'això és l'evolució de visitants al Congost de Mont-rebei. Des de 2006 la Fundació Catalunya – La Pedrera fa seguiment de l'afluència per l'accés de La Masieta, amb dades de comptadors de vehicles i persones, a més de les que enregistra l'equip humà.

L'evolució dels visitants presenta una tendència a l'alça que s'incrementa significativament a partir de 2013 amb la inauguració de les passeres de Montfalcó, al costat aragonès, com es pot observar en els gràfics.

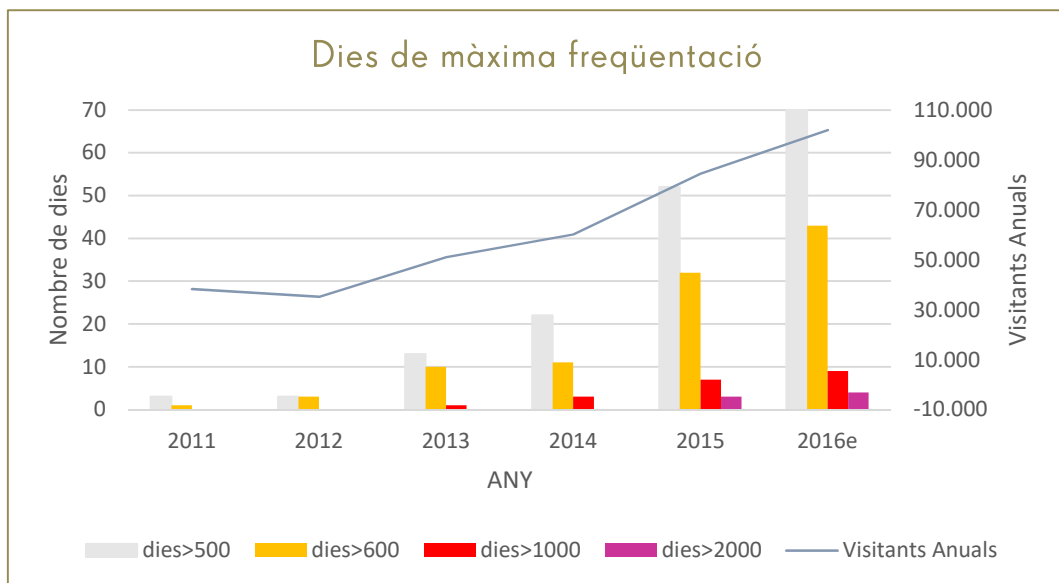

Tendència de visitants al Congost de Mont-rebei els dies puntes (ponts i Setmana Santa) i la resta de dies

En la figura següent es pot veure com evolucionen a l'alça els visitants anuals i els dies anuals amb màxima freqüentació. És destacable com els dies de màxima freqüentació tenen un increment superior als visitants anuals, i se superen els màxims any rere any.

Per tal d'evitar problemes, la Fundació, juntament amb els ajuntaments i institucions de la zona (on hi ha els altres accessos possibles al congost), està treballant per anticipar els efectes d'una possible sobrefreqüentació i trobar solucions efectives.

Senderistes al camí del Congost de Mont-rebei

Els grans projectes de gestió al territori, en partenariat europeu (LIFE)

Pel que fa a projectes destacats als territoris, el 2016 s'han desenvolupat actuacions en sis projectes LIFE.

Projecte LIFE "Delta- lagoon".

S'ha finalitzat la restauració de les zones humides al delta de l'Ebre (en particular, a la Finca del Violí, a tocar de l'Aufacada, realitzades per l'INCASOL). Resta únicament pendent l'execució del soterrament de la línia elèctrica de mitja tensió a la Tancada, prevista

per al 2017, a càrrec de la direcció general de Costes de l'Administració central.

Projecte LIFE "MigratoEbre":

Amb el Museu de les Terres de l'Ebre, s'ha presentat a Amposta i Tortosa una exposició itinerant sobre els peixos migradors a l'Ebre. També s'ha seguit amb les activitats de divulgació i voluntariat ambiental previstes al LIFE MigratoEbre, que ja han arribat a més de 152.818 persones.

Exposició itinerant del projecte LIFE MigratoEbre, a Amposta

Projecte LIFE "Montserrat"

A l'entorn de Montserrat s'ha començat a dirigir i finançar la creació i establiment de 10 nous ramats (de vaques, cabres i rucs) per a la prevenció d'incendis, en un projecte que ja va demostrar la seva eficàcia en l'extinció de l'incendi d'Òdena el juliol del 2015.

Aquestes explotacions ramaderes comporten també un projecte de vida per als pastors que els posen en marxa, que ha de ser econòmicament viable, una tasca que no és fàcil però sí molt important per al territori on s'implanten.

Les vaques bombers del projecte LIFE Montserrat, prop de la zona cremada el 2015

Projecte LIFE "Pinassa"

S'han fet actuacions de millora a Alinyà (efectuades per la Fundació Integra Pirineus) i

a Can Maçana, i s'han establert 6 reserves forestals de bosc madur de pinassa mitjançant acords de custòdia a l'Anoia (Montserrat), al Solsonès i als Ports (Terra Alta) amb un total de 53,11 ha.

Replantació amb pinasses del projecte LIFE Pinassa, a Montserrat

Projecte LIFE "Operation CO₂"

A Alinyà s'ha seguit amb les actuacions de fixació de carboni del projecte LIFE CO₂ que avalua la possibilitat d'emetre certificats oficials de fixació de carboni i, alhora, ha permès disposar de 2 ha de pomeres, 2,5 ha de conreus de fusta noble i 0,5 ha de plantes aromàtiques; restaurar 1,5 ha de zones erosionades, i aclarir 15 ha de bosc de pi roig.

Projecte LIFE "Redbosques"

A l'octubre s'ha iniciat aquest nou projecte destinat a millorar la governança i la gestió de boscos en els espais de la Xarxa Natura 2000.

La Fundació hi col·labora aportant l'espai del Port d'Arnes per fer-hi un pla de gestió d'hàbitats que serveixi com a model per a d'altres espais naturals.

Nou impuls a la gestió de la Muntanya d'Alinyà

La Muntanya d'Alinyà és l'espai més gran i complex de la Xarxa d'Espais Natura. Les accions més destacades realitzades durant l'any 2016 han estat les següents.

- Reorganització dels serveis de manteniment de l'espai i d'atenció al públic a la Rectoria mitjançant un contracte únic amb una empresa de serveis ambientals de la comarca i que també treballa a Andorra (Aubèrria SL); amb aquesta operació s'ha aconseguit augmentar les visites a l'espai un 13% i s'ha reforçat el treball en xarxa amb els altres operadors de la zona i d'Andorra.
- Planificació i estudi de viabilitat de les noves activitats agropecuàries a la finca (pastura de bestiar, producció de pomes, plantes aromàtiques i possibilitat d'establir-hi nous conreus de valor afegit com la quinoa o els llegums ecològics), de forma que es pugui propiciar la creació de nous llocs de treball amb generació de noves fonts d'ingressos.
- Instal·lació, a tocar de la borda del Ribatell, de dues iurtes (tendes circulars) per allotjar estudiants del campus universitari i voluntaris que fan tasques a l'Espai.

Agrobotiga de productes locals a la Rectoria d'Alinyà

Una educació ambiental de qualitat als dos Centres MónNatura

Per aconseguir l'objectiu fundacional de fomentar l'educació ambiental, els dos centres MónNatura han acollit 38.675 persones el 2016, distribuïdes de la següent forma: 15.567 a MónNatura Pirineus i 23.108 a MónNatura Delta de l'Ebre. La programació d'activitats s'ha mantingut el 2016, amb l'objectiu de consolidar l'oferta i d'incrementar l'ocupació. Les novetats principals han estat de caire intern, amb la incorporació de tot el personal d'educadors (7

persones a MónNatura Pirineus i 4 a MónNatura Delta de l'Ebre) a la nova empresa de serveis educatius. A més, s'ha fet una reflexió sobre el model futur de l'equipament de MónNatura Pirineus, que al 2016 ha complert 13 anys d'existència.

A l'estiu s'han seguit organitzant les Estades de Natura per a nois i noies a MónNatura Pirineus, amb 235 participants.

Estades de natura a MónNatura Pirineus, a dalt, i educació ambiental a MónNatura Delta de l'Ebre

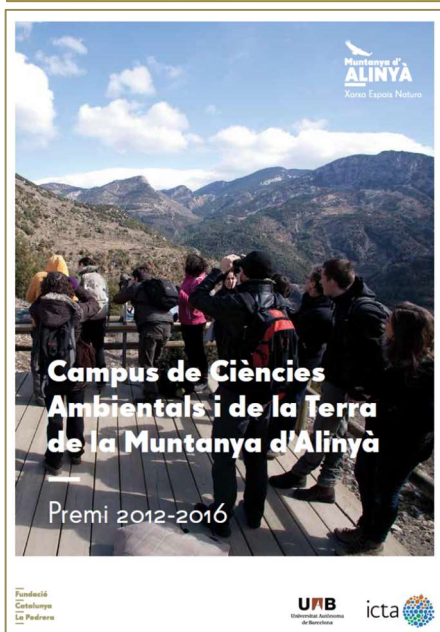
Impuls a la formació universitària: Campus de Ciències Ambientals i de la Terra a la Muntanya d'Alinyà

En el marc del Campus, la Muntanya d'Alinyà ha rebut la visita de 215 estudiants i professors de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), Universitat de Lleida (UdL) i Universitat de Barcelona (UB), que han realitzat un total de 431 visites diàries a la vall. Dotze estudiants han realitzat cinc treballs de fi de grau

de Ciències Ambientals i un de fi de màster centrats en temàtiques d'estudi de la vall. Aquest any, la Fundació i la UAB han presentat i han fet efectiva la primera edició del Premi Campus Muntanya d'Alinyà amb la voluntat de posar en valor la qualitat dels millors treballs de fi de grau que es porten a terme cada any.

Campus universitari UAB a la Muntanya d'Alinyà

<i>Curs</i>	<i>Treballs</i>	<i>Estudiants</i>
2012-2013	13	48
2013-2014	9	30
2014-2015	10	40
2015-2016	8	28
Total	40	146

Premi Campus Muntanya d'Alinyà 2015-2016

Relació de treballs de fi de grau de Ciències Ambientals guanyadors i finalistes

PRIMER PREMI

“Patrons de distribució de la flora invasora de la vall d’Alinyà, evolució de la presència i propostes de gestió des de la perspectiva de l’ecologia aplicada” (Curs 2013-2014)

Autors: Carlos Hernández-Castellano; Javier Osuna; Jaume Serra

Tutor: Dr. Martí Boada

Directors: Dr. Martí Boada; Prof. Jordi Duch; Dr. Joan Rieradevall; Dra. Almudena Hierro

ACCÈSSITS

“El papel del pastoreo en la reducción de la carga de combustible en los bosques de la vall d’Alinyà” (Curs 2013-2014)

Autors: Rosa Membrive; Ana Pérez; Sheila Reñé; Nidya Reyes

Tutors: Dr. Martí Boada, Prof. Jordi Duch; Dr. Joan Rieradevall; Dra. Almudena Hierro

“Propuesta de ecoetiqueta para espacios de interés natural. Prueba piloto en la vall d’Alinyà”.
(Curs 2013-2014)

Autors: Saul Nebot; Adriana Ruiz; Albert Saladrigas

Tutors: Dr. Martí Boada; Prof. Jordi Duch; Dr. Joan Rieradevall; Dra. Almudena Hierro

A partir de l'experiència del Campus d'Alinyà, s'ha començat a ampliar l'àmbit de facilitar la formació universitària a d'altres espais de la Xarxa Espais Natura, de manera que cinc

estudiants han realitzat un Treball de Fi de Grau a Món Natura Pirineus i un altre a l'Estany d'Ivars i Vila-sana.

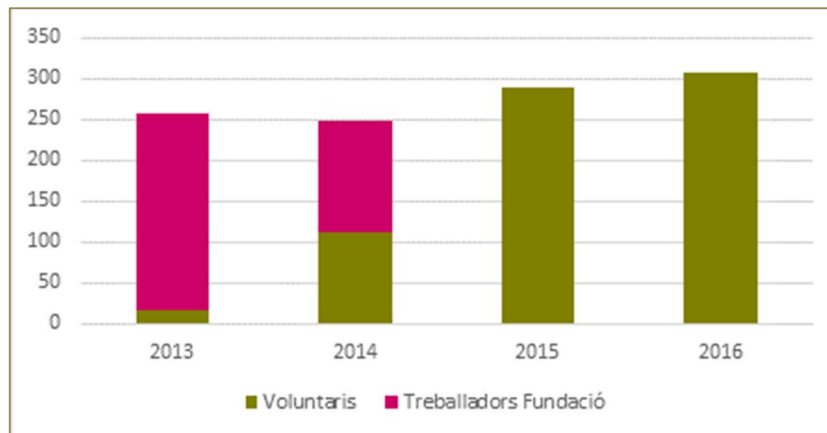
Programa de Voluntariat Ambiental

El Programa de Voluntariat Ambiental segueix creixent en activitats organitzades, amb una demanda cada cop més notòria, de forma que el 2016 un total de 308 voluntaris han participat en

diverses activitats de voluntariat relacionades amb projectes de conservació de la natura de la Fundació. La dedicació d'aquests voluntaris ha estat de 2.222 hores de feina.

PROGRAMA DE VOLUNTARIAT AMBIENTAL	
2015	290 voluntaris + 12 becaris. Dedicació total: 5.800 h
2016	308 voluntaris + 25 becaris. Dedicació total: 6.262 h

Participants a les activitats de voluntariat ambiental

Paral·lelament, 25 estudiants han realitzat durant el 2016 les seves pràctiques vinculades a diversos projectes que la Fundació du a terme a la Muntanya d'Alinyà, MónNatura Delta de l'Ebre i MónNatura Pirineus, amb una dedicació

total de 4.040 hores. El conjunt de voluntaris i becaris en pràctiques en els projectes han tingut, doncs, un total de 6.262 hores de dedicació, el que significa un increment del 7,9% respecte a l'any anterior.

Alliberament de tortuges d'estany a les basses de Can Morgat (Banyoles) i d'angules al riu Ebre, realitzades pels voluntaris ambientals

Nous projectes, nous reptes

La Fundació considera que ha arribat el moment idoni per obrir l'espectre d'actuació de l'àrea de Territori i Medi Ambient a nous projectes que comportin més integració amb les altres àrees de la Fundació, i per tant, més diversos, més complementaris i amb una major aportació social.

Això significa potenciar i ampliar la línia dels anomenats projectes ecosocials, ja iniciada el 2010 (per exemple, amb la producció d'oli a les reserves de Flix, les agrobotigues als centres de visitants, la creació de l'empresa de serveis d'educació, etc), i donar-los un encaix amb les altres àrees de la Fundació, de forma que el resultat sigui molt més polièdric, reforçat i singular.

En aquest sentit, els nous projectes iniciats el 2016 i que es desenvoluparan al llarg dels dos o tres propers anys són els següents:

- Creació i posada en funcionament d'una **xarxa de terres agroecològica**, mitjançant acords de custòdia amb

pagesos i altres propietaris que vulguin fer la transformació a la producció ecològica i que col·laborin a aportar llocs de treball i productes per a la Cooperativa 2147 Mans i alhora reforcin els aspectes ambientals i de manteniment del territori d'aquestes terres.

- **Valorització de la carn del senglar** (i de caça en general) com a recurs alimentari, culinari i econòmic, mitjançant un encàrrec a la Fundació Alícia.
- Disseny d'una **estratègia de mobilitat i accessibilitat** entre els Espais Natura, incloent també Món Sant Benet, i amb vistes al futur.
- Col·laboració activa en el disseny del **nou projecte de Món Sant Benet**, en relació a la sostenibilitat alimentària i del territori.

TERRITORI I MEDI AMBIENT	
	Beneficiaris
Equipaments	63.378
MónNatura Pirineus	9.972
MónNatura Delta de l'Ebre	23.108
Rectoria d'Alinyà	2.439
Masieta del Congost de Mont-rebei	24.903
Montserrat-Coll de Can Maçana	2.956
Campus UAB Alinyà i MónNatura Pirineus	431
Estudiants campus	431
Programa de voluntariat i becaris	333
Voluntaris	308
Becaris en pràctiques	25
Xarxa d'Espais Natura	428.559
Visitants	428.559
TOTAL	492.822

Cultura

Una societat culta és una societat més rica i la Fundació Catalunya–La Pedrera treballa en diferents àmbits de la cultura, en la seva definició més àmplia, per apropar la cultura a més persones.

Proporcionar eines d'estudi i reflexió i donar suport a la creació suposa obrir portes a diferents col·lectius; per una banda, donar impuls als joves creadors per oferir i mostrar el seu talent, i per l'altra oferir i facilitar l'accés a la cultura a d'altres col·lectius per acompanyar-los en aquest camí de formació, coneixement i creixement personal. Durant l'any 2016 la Fundació ha donat suport a 458 artistes i joves creadors i 249.607 persones han estat beneficiàries de les exposicions i activitats culturals.

Exposicions

El dia 7 de febrer es va clausurar l'exposició **Modernisme. Arts, tallers, industrie**, inaugurada a la tardor de 2015. En la línia iniciada el 2013 de combinar exposicions de fotografia amb arts plàstiques, al març es va obrir a La Pedrera la primera gran retrospectiva dedicada al fotògraf Toni Catany després de la seva mort el 2013.

La mostra ha suposat una revisió a fons de l'obra de Catany, incloent també les fotografies realitzades en els seus darrers anys.

L'obra de Catany destaca per la gran sensibilitat en totes les temàtiques que afronta al llarg dels anys -natura morta, retrat, paisatge o nu- i en les diferents situacions en què fotografia, ja sigui en la prolífica fotografia d'estudi o en els seus nombrosos viatges arreu del món, cabdals per a la seva obra.

Amb l'exposició, **Toni Catany. D'anar i tornar** la Fundació Catalunya – La Pedrera aprofundeix en un dels eixos fonamentals de la seva programació expositiva: la fotografia.

Exposició Toni Catany. D'anar i tornar

La segona exposició de 2016, inaugurada a la tardor, es va dedicar a l'artista basc Jorge Oteiza (Orio, 1908–Sant Sebastià, 2003), sens dubte un dels màxims referents de l'escultura de la segona meitat del segle xx.

Oteiza. La desocupació de l'espai va traçar un recorregut pels diferents processos experimentals que l'escultor va dur a terme fins

arribar a la seva obra conclusiva de finals dels anys cinquanta.

La selecció va mostrar el trànsit d'una escultura figurativa a una purament espacial i, alhora, va donar a conèixer diverses facetes de la seva trajectòria vital, política i creativa, que comprenen des de l'arquitectura o la poesia fins a la pedagogia o l'agitació cultural.

Exposició Oteiza. La desocupació de l'espai

L'exposició va comptar amb l'estreta col·laboració de la Fundació-Museo Jorge Oteiza, d'Alzuza (Navarra), custòdia del llegat que l'artista va donar al poble de Navarra. El director, Gregorio Díaz Ereño, i la conservadora en cap, Elena Martín, en van ser els comissaris.

La mostra evidencia, un cop més, la voluntat de la Fundació de donar a conèixer l'obra de creadors que, marcats per un fort compromís ètic i una actitud crítica, formulen nous

plantejaments que influeixen de manera decisiva en el seu temps i que continuen sent un referent en el pensament i les actituds de les noves generacions.

També va ser molt rellevant l'atenció a grups amb necessitats específiques, com ara els col·lectius de persones amb diversitat sensorial –55 persones cegues i sordes– o els visitants amb necessitats d'estimulació cognitiva –488 persones–.

A dalt, visita a l'exposició Toni Catany. D'anar i tornar de membres de l'Associació de Familiars de Malalts d'Alzheimer de Barcelona, el 12 de juliol.

A l'esquerra, associats de l'ONCE a l'exposició Oteiza. La desocupació de l'espai el dia 6 de desembre

Activitats paral·leles a les exposicions

Per complementar, aprofundir i ampliar amb altres llenguatges i disciplines artístiques el que es presenta a les exposicions, la Fundació realitza sempre un programa d'activitats paral·leles. El 2016 es van programar tres activitats, una per cada exposició.

Les músiques del modernisme. Concert-vermut

Com a activitat complementària a l'exposició *Modernisme. Art, tallers i indústries*, el 24 de gener es va realitzar un concert-vermut amb el pianista **Lluís Grané** i el musicòleg **Jorge de**

Persia que a través de la música, imatges i les explicacions del musicòleg va posar en el context de l'època la música de compositors com Satie, Debussy, Albéniz, Falla i Granados. El concert va acabar amb una copa de vermut com es feia a l'època.

El pianista Lluís Grané i el musicòleg Jorge de Persia

Toni Catany. D'anar i tornar. Vetllada poètico-musical

La música i la lletra van ser elements constants en el món Catany. L'11 d'abril es va acompanyar l'exposició amb la paraula i la lectura poètica d'**Arnau Pons**, **Miquel Bezares**,

Biel Mesquida i la música de **Maria del Mar Bonet**, amics i companys del fotògraf en la interpretació del seu particular univers.

També es van programar quatre visites comentades i guiades a l'estudi-residència del fotògraf a Barcelona.

Els poetes Arnau Pons, Miquel Bezares i Biel Mesquida, en la vetllada poètico-musical en honor al fotògraf mallorquí

Oteiza. La desocupació de l'espai. Espectacle de dansa

El 24 de novembre la prestigiosa companyia basca de dansa **Kukai Dantza** va fer una adaptació del seu espectacle OTEHITZARI

BIRAKA a diversos espais de La Pedrera, per arribar a l'obra del genial escultor Jorge Oteiza a través de la seva poesia, les seves reflexions i la seva força mitjançant una combinació de dansa contemporània i dansa tradicional basca.

Els components de Kukai Dantza executant el seu ball-homenatge a Oteiza

Activitats / Música

Prenent la música com un dels pilars de referència de l'actuació cultural, en el 2016 s'han realitzat i potenciat diversos programes que han incidit en tot tipus d'estils i gèneres amb el comú denominador de l'impuls al talent creatiu jove i a la música de qualitat. Des del jazz a la música clàssica, passant pel cant coral i els grups contemporanis més actuals, s'ha pogut ajudar directament o indirecta, oferir l'oportunitat de presentar el seu projecte i mostrar el seu talent musical al voltant de 127 músics i intèrprets.

Residències musicals a La Pedrera

Els concerts de música clàssica cada tercer diumenge de mes s'han consolidat. El cicle

programat per a 2016, que un cop més va donar suport a joves intèrprets de gran talent interpretatiu incentivant la creativitat i oferint una temporada estable de concerts, va servir com a plataforma d'impuls professional a partir d'un concert solista, un duet i un concert de cambra.

En aquest cicle es va poder comptar amb la participació de l'arpista **Esther Pinyol**, el pianista **Ricard Roviro** i el baríton **Josep-Ramon Olivé** de gener a juny.

En la nova temporada iniciada al setembre es van oferir els primers concerts dels nous residents: la flautista **Elisabet Franch**, el violinista **Joel Bardolet** i el pianista **Carles Marigó**.

La flautista Elisabet Franch, acompanyada pel pianista Josep Buforn, en el seu primer concert de les Residències musicals a La Pedrera, al desembre de 2016

Nits d'estiu al terrat de La Pedrera

La millor música de jazz combinada amb un espai patrimonial únic com és el terrat de La Pedrera configuren una de les propostes més atractives a l'estiu a Barcelona, assolint una plena ocupació. La intensa presència de l'activitat en els mitjans de comunicació i la crítica musical posen de manifest que continuen sent un programa de referència per a públic local i estranger. L'espectacle es complementa amb una visita a les golfes, un dels espais més màgics de l'edifici, i una copa de cava al terrat.

Amb sessions cada divendres i dissabte entre el 17 de juny i el 10 de setembre, el 2016 es van poder escoltar 14 grups, la majoria de procedència catalana, però algun també de renom internacional.

Els participants van ser Jazz Care All Stars, The Oldians, Chris Cheek Quintet, Mathilde Toussaint Quartet, Fèlix Rossy Quintet, Slow&Canela, Day By Day Mayte Alguacil, Nits Underpool Mula, Nits Underpool Carlos Falanga Gran Coral, Xavi Torres Trio, Kanan & Rossy Quartet, Marc Ferrer Trio&Gianni Gagliardi, Laurent Coulondre Trio&Guest i Map (Mezquida, Aurignac, Prats).

Actuació del grup The Oldians dins de les Nits d'estiu al terrat de La Pedrera

Veus Pedrera endins

En els darrers anys s'ha potenciat la creació de corals i la música *a capella*. La Fundació ha seguit apostant per donar suport a aquest tipus de grups i de música afegint un plus al projecte mitjançant la descoberta i actuació a diferents espais de La Pedrera. Així, de la mà d'un dels grups joves més significats i populars de música vocal es van fer

diversos concerts del **Quartet Mèlt**, guanyador del darrer concurs de televisió *Oh Happy Day*.

Això va generar una molt bona demanda d'entrades i una àmplia acceptació de la proposta per part del públic. Aquest cop es va presentar el projecte al pati de Provença, aprofitant les escales i l'entresòl, per seguir després a la Sala Gaudí i acabar el concert a l'Auditori.

El Quartet Mèlt, en una de les quatre actuacions a La Pedrera, fetes al març

Concert de Nadal

Finalitzar l'any amb un concert nadalenc ha estat sempre una bona manera de concloure la programació cultural. El dia 23 de desembre es va realitzar un concert festiu amb un grup d'estimació

popular, el grup coral **Ol'Green**. El grup està format per una quinzena de joves que van oferir un concert molt amè a partir d'un repertori molt variat, des de cançons populars catalanes i peces del pop rock actual fins a les tradicionals nades de tota la vida.

Tots els components del grup Ol'Green, en el concert de Nadal a La Pedrera

PedreraARTLAB: nou cicle d'interrelacions artístiques

Aquest nou projecte es va concebre com a un laboratori de noves experiències artístiques, apostant per la relació interdisciplinària com a motor de la creativitat. En la primera edició, amb cinc actuacions a l'abril, es van posar en relació nous grups musicals de l'escena independent amb joves creadors de procedències diverses: instituts, participants al Programa d'Acompanyament Educatiu (PAE) de la Fundació i escoles de disciplines artístiques de referència, en aquest cas del centre universitari IDEP de Barcelona.

Cada sessió del cicle, una de les quals va ser familiar, va exemplificar el resultat de la interconnexió entre la música i diferents disciplines artístiques basades en la imatge, fruit d'un procés d'investigació, innovació i creació.

Un impuls per als joves creadors per potenciar el talent, la creativitat i la versatilitat apostant per una proposta única i diferencial. Els grups que van tocar i aportar imatges van ser **Codi Obert**, **Marion Harper&Luup Records**, **Est Oest & Cinema en curs**, **Planeta K & J.M. Baldomà** i **Boreals & IDEP** (Escola de disseny gràfic, fotografia i moda de Barcelona).

A dalt, alumnes d'escoles, instituts i grups del PAE de la Fundació que, conjuntament amb el projecte pedagògic Cinema en Curs, van crear les imatges per al concert d'Est Oest

A l'esquerra, el grup musical Codi Obert amb imatges d'Atzur, dins del projecte PedrerArtLab

Activitats / Arts escèniques

Una línia que defineix l'actuació cultural de la Fundació és el posicionament en la centralitat de l'escena més avançada, des de les noves dramàtiques fins a la dansa contemporània. S'impulsa el talent creatiu que experimenta i innova donant suport a la producció i exhibint els imprescindibles per entendre l'escena actual i del futur. La centralitat de La Pedrera i el prestigi de la Fundació fan molt eficaç la tasca divulgativa atès que arriba a tot tipus de públic amb inquietuds socials i culturals.

Noves escenes, a La Pedrera

El cicle, realitzat al maig, impulsa l'escena contemporània més creativa, la que explora les

noves formes i interrelaciona disciplines artístiques diferents. Es tracta d'una mirada dels joves autors contemporanis a la realitat social actual. L'any 2016 l'activitat va estar formada per l'estrena d'*Afasians* (11 de maig), una intel·ligent, creativa i divertida obra fruit de la col·laboració dels prestigiosos grups *Los Corderos i Za!*, peça creada en co-producció de la Fundació amb el Festival Grec. També es van poder veure interessants propostes de reconeguts creadors com *Societat Doctor Alonso* (18 de maig), *Sònia Gómez* (25 de maig), *Agrupación Señor Serrano* (31 de maig) amb la premiada *A House in Asia* que, entre els molts reconeixements nacionals i internacionals, té el Lleó de Plata de la Biennial de Venècia.

A dalt, presentació d'*A House in Asia*, de l'*Agrupación Señor Serrano*.

A l'esquerra, *Sonia Gómez*, amb *Hardheaded woman*.

DansaAra a La Pedrera

El cicle s'ha consolidat com un programa de producció i divulgació de la dansa contemporània que descobreix el talent més jove, dóna suport creatiu a l'emergent reconegut i mostra la feina dels grans coreògrafs. El 2016, amb cinc propostes seleccionades amb la col·laboració de Mercat de les Flors-El Graner, el programa va consistir en una adaptació especial per a La Pedrera de **Lali Ayguadé** interpretant *Portland*, de **La Veronal**; **Manuel Rodríguez** va ballar *Rem*, *Work in progress*, una estrena absoluta.

Dins de la proposta de Joves Ara, on es promocionen els ballarins emergents, es va

comptar amb **Laila Tafur**, **Cora Panizza** i **Montón de Paja y Trigo**.

També es va gaudir de la companyia guardonada amb el Premi Nacional de Dansa 2015, **La Intrusa** (**Damián Muñoz** i **Virginia García**), interpretant *Best of you*; i en darrer lloc una peça especialment creada per a La Pedrera a càrrec de **Guillermo Weickert** amb el títol de *Ganas (Pavan)*.

Així mateix i per primer cop dins del cicle, es va incorporar una activitat familiar entorn la dansa, programada un diumenge al matí, amb la proposta de **Mons Dansa** i la peça *Wabi-Sabi*. Un espectacle ple de poètica i humor que va agradar molt al públic infantil i familiar.

Els dos components de la premiada companyia La Intrusa ballant *Best of you*

Activitats / Cinema

La Fundació va organitzar durant l'any 2016 dos cicles de cinema en versió original que es van dur a terme a l'Auditori de la Diputació de Tarragona, a la ciutat de Tarragona. La programació va

constatar la progressiva consolidació de la proposta. La creixent assistència de públic a les projeccions, amb un total de 2.544 persones, va demostrar el bon funcionament de l'oferta, amb un total de 20 pel·lícules i estructurada en un cicle a l'iniciar l'any i l'altre a l'acabar.

Activitats / Pensament

La línia iniciada amb *Converses a La Pedrera*, com a espai propi de pensament crític i de reflexió cultural, té un públic consolidat i una projecció internacional. La proposta analitza el present a través de la mirada de personalitats destacades a nivell internacional però també s'han impulsat cicles de debats temàtics amb figures destacades del nostre país.

Acció & Reflexió. *Converses a La Pedrera*

Cicle de debats amb destacades personalitats de la cultura i la societat catalanes per reflexionar a

l'entorn de temes que ens interpel·len personalment per la seva universalitat: temàtiques que ens comprometen i ens fan actuar. Quatre sessions en què es van abordar l'ètica i el lideratge, la fotografia i l'acció social i la felicitat i la vida interior o la cuina com a manifestació de cultura i territori. Va comptar amb convidats d'excepció com sor **Lucía Caram** i **Josep M. Lozano**, moderats per Jaume Barberà; **Xavier Antich** i **Kim Manresa**, moderats per Eduard Voltes; **Ada Parellada** i **Jesús Contreras**, moderats per Toni Massanés, i **Josep M. Esquirol** i **Rafael Santandreu**, moderats per Emili Manzano.

Toni Massanés va moderar el debat *Cuina: cultura i territori*, amb Ada Parellada i Jesús Contreras

La Bíblia en la literatura catalana. *Converses a La Pedrera*

Programa en col·laboració amb la Fundació Carulla, l'Associació Bíblica de Catalunya, sota l'empara d'Armand Puig, i la Facultat de Teologia de Catalunya i a redós de la propera publicació d'una col·lecció d'estudis sobre la presència dels textos bíblics en l'obra d'alguns dels més destacats autors de la literatura catalana.

El cicle es va presentar a La Pedrera en format de diàlegs amb dos participants i un conductor en

cada sessió en temporada de primavera (segles XIX i XX) i tardor (època medieval i moderna) amb noms com R. Torrents, J. Santanach, A. Puig, N. Comadira, J. Malé, C. Duarte, H. Mesalles, S. Bonet, J. Angelats, C. Lluch, M. Campillo, L. Badia, X. Renedo, J. Ferrer, S. Ciangolani, M. Cabré, J. Mensa, A. Soler, J. Torrò, J. Courbet i P.L.L. Font.

En total 8 sessions que van comptar amb interpretacions musicals al·lusives o de l'època referenciada a càrrec de destacats alumnes de l'ESMUC.

Debat sobre Ramon Llull i Arnau de Vilanova davant la Bíblia. Sessió acompanyada amb música d'Eduard Toldrà a càrrec d'alumnes de l'ESMUC

Activitats familiars

Amb la premissa que l'educació dels infants és una bona base per cultivar el gust i el criteri per la cultura, la Fundació produeix programes específics per a les famílies en què s'utilitzen llenguatges propis per a cada edat. Es programen activitats lúdico-culturals que complementen la tasca dels serveis educatius. A més de les sessions familiars de dansa i a PedreraArtlab ja esmentades, s'han presentat també produccions pròpies.

Festa Pallasso. Memorial Joan Busquets a La Pedrera

El 2016 es va celebrar amb especial emoció el cinquè aniversari de la Festa Pallasso, que commemora la mort de l'insigne clown Joan Busquets.

El dia 1 de maig diversos espais de La Pedrera es van transformar i es van omplir d'activitats, jocs i espectacles entorn del món dels pallassos, amb els artistes i grups La Bleda, Los Herrerita, Fes-t'ho com vulguis, Perehosta i GAAC.

Perehosta i la seva porta transportable, a la cinquena Festa Pallasso a La Pedrera

La màgia del Nadal a La Pedrera

El 28 de desembre La Pedrera es va vestir de Nadal. Es va realitzar la festa temàtica que durant una tarda va omplir diversos espais de La Pedrera d'activitats divertides i educatives entorn del Nadal amb espectacles de màgia, teatre, jocs i tallers per confeccionar complements nadalens.

L'oníric món de dins de la *Companyia Holoqué*, el Showmag de Gerard Borrell, Br2 dels Brodas Bros o el Nadal Sons amb contes i cançons de Serrat i Herranz van vestir de màgia i fantasia aquesta festa.

Un dels molts tallers que van tenir lloc en la diada de la Màgia del Nadal

Un cau de mil secrets

Durant el mes de novembre es va realitzar una nova edició de quatre sessions del musical de La Pedrera destinat als més petits i al públic familiar i

escolar. A partir d'un espectacle teatral en format musical entretingut i amè, s'explica la història de La Pedrera a través de la vida d'un obrer fictici de l'edifici. Enguany només s'han ofert sessions per a centres escolars.

Representació d'Un cau de mil secrets, el musical de La Pedrera

Col·laboracions diverses

Per complementar algunes de les activitats pròpies, la Fundació es va sumar a alguns grans esdeveniments, cicles i festivals descentralitzats que van tenir lloc a Barcelona i que posicionen l'entitat dins dels circuits culturals existents.

Enguany es van acollir i coproduir activitats que socialitzen la cultura com el **Festival BCN Poesia** amb la presència del gran poeta rus Iugueni Ievtuixenko i Joan Margarit; el **Festival Maria Canals/pianos al carrer**; dos concerts d'**Apadrina un piano (ESMUC)** amb Xavi Torres i Mireia

Vendrell; les *master class* i concerts amb la **Barcelona Piano Academy**; un concert del **Festival Victoria Life** (Fundació Victoria de los Angeles) amb l'estrena de l'obra integral vocal de Granados a càrrec de la soprano Elena de la Merced, la mezzosoprano Carol García, el baríton David Méndez i el pianista Rubén Fernández Aguirre; **Festival DOCS Barcelona** i projeccions dels curts candidats als **IX Premis Gaudí**. Finalment, a l'Auditori de La Pedrera es va fer l'acte de lectura dels nominats als Premis Gaudí de l'Acadèmia del cinema Català.

A dalt, el piano del Festival Maria Canals, davant de La Pedrera

A l'esquerra, el gran poeta i escriptor rus Iugueni Ievtuixenko i el poeta Joan Margarit, després del recital a La Pedrera en el Festival BCN Poesia

Activitats d'incidència social

Activitats accessibles

Per fer accessibles moltes activitats, es proporcionen eines, materials de suport, monitors i intèrprets especialitzats. També es programen activitats que, tot i obertes a tothom, són pensades específicament per fer entendre i gaudir de la cultura a persones amb capacitats sensorials diferents.

L'any 2016 es van programar dues sessions d'una nova activitat participativa entorn els sostres de La Pedrera. Per tercer any consecutiu es va tornar a

programar un concert accessible que permet introduir al món de la música a persones amb capacitats visuals i auditives diferents alhora que s'ofereix un concert de qualitat obert a tothom. Aquesta edició va estar dedicada a la percussió comptant amb **Núria Andorrà** i **Aleix Tobias**, coneguts intèrprets de clàssica i jazz, respectivament.

A més, es va programar per primera vegada un nou servei, que es coordina sota demanda, per fer accessibles les visites a l'edifici a les persones sordes a través d'un intèrpret en llengua de signes.

Persones amb discapacitat visual descobrint instruments de percussió en el concert accessible

Primera visita a La Pedrera en llengua de signes per a persones sordes, per l'associació Centre Recreativo Cultural de Sordor (CERECUSOR), el 22 de novembre

Nova línia de creació artística d'incidència social

La nova proposta utilitza la creació artística i la pràctica artística compartida com a eina de transformació social. L'objectiu és ajudar a la inclusió de les persones amb diferents situacions socials o capacitats que solen estar excloses del món cultural per reduir-ne l'estigmatització i els prejudicis, amb la convicció que l'art ajuda a créixer i transformar les persones.

A finals del 2016 es va iniciar el projecte unint el Programa REMS de la Fundació i la música vocal. A partir de la constatació que la música afavoreix

el benestar i les capacitats cognitives de les persones amb afectacions neurodegeneratives relacionades amb l'edat, es va començar a treballar en un programa que contempla la creació d'una cançó que s'utilitzarà als espais socials com a eina de musicoteràpia i alhora com a instrument positiu d'identificació i pertinença a tall d'himne.

El prestigiós i popular compositor **Albert Guinovart** va crear la música i **David Pintó** la lletra, a partir de les quals una músicoterapeuta del Programa REMS va començar a desenvolupar un programa específic que s'implementarà a tots els EspaiSocials de la Fundació a partir de 2017.

Grans espectacles i instal·lacions artístiques

Moviments Granados a la façana de La Pedrera

Dins la línia de projectes de foment de la recerca creativa i de suport al talent musical es va presentar en el marc de LLUM BCN de les Festes de Santa Eulàlia, un espectacle que posa en valor el patrimoni gaudinià, amb una proposta trencadora i innovadora. **Moviments Granados**, un espectacle popular de música i llums a la façana de La Pedrera, va convocar al públic barceloní i foraster al carrer per gaudir d'una producció dissenyada i dirigida per **Xavi Bové**, artista i enginyer audiovisual, director artístic del festival internacional de videomapping de Girona.

Un espectacle singular concebut expressament per a La Pedrera en què es van representar visualment peces d'Enric Granados mitjançant l'anàlisi del so dels instruments interpretats en directe i del moviment del director musical. Un espectacle que va unir harmònicament la llum, la música i l'arquitectura

i que va ser a la vegada un homenatge al gran compositor català Enric Granados en el context de les celebracions del centenari de la seva mort.

També va ser una experiència interactiva participativa on el públic, després de cada projecció, va poder prendre el lloc del director i fer moure La Pedrera amb la interacció dels moviments del propi cos amb la llum que es projectava a la façana. Una innovadora experiència artística interactiva a través de la tecnologia que jugava també amb les textures plàstiques de l'arquitectura de Gaudí.

Espectacle multidisciplinar **Moviments Granados**, a la façana de La Pedrera en homenatge al músic català Enric Granados

CULTURA	
	Beneficiaris
Música	10.016
Residències musicals	1.407
Nits d'Estiu	6.743
Veus Pedrera endins	837
Concert de Nadal	250
PedreraArtLab	779
Arts Escèniques	1.101
Noves escenes La Pedrera	519
DansaAra a La Pedrera	582
Cinema	2.544
Cinema en versió original	2.544
Pensament	681
Acció i Reflexió	296
La Bíblia en la literatura catalana	385
Activitats familiars	1.555
Festa Pallaso	500
La màgia del Nadal	250
Musical Un cau de mil secrets (escoles)	805
Paral·leles exposicions	552
Modernisme	160
Toni Catany	263
Oteiza	129
Activitats d'incidència social	133
Activitats accessibles	133
Accions de gran format a La Pedrera	4.200
Moviments Granados	4.200
Petits projectes en col·laboració	1.570
BCN Poesia	250
Barcelona Piano Academy	256
Apadrina un piano ESMUC	367
La veu de Granados. Victoria Life	101
Projecció 10 curts + Nominats Premis Gaudí	455
DOCS Barcelona	141
Exposicions	226.690
Modernisme. Art, tallers, indústries (2016)	19.194
Toni Catany. D'anar i tornar (La Pedrera)	109.767
Toni Catany. D'anar i tornar (Canal de Isabel II, Madrid)	6.628
Oteiza. La desocupació de l'espai (2016)	91.101
TOTAL	249.042

Coneixement i recerca

Ens mouen les persones, volem ajudar a construir un país millor creant oportunitats. Amb aquesta premissa sempre present desenvolupem projectes que facin de motor transformador i això ho volem fer amb el que considerem tres eines molt importants:

- **Educació:** volem provocar accions d'innovació educativa i oferir oportunitats a aquells joves que estan en risc de sortir del sistema. Garantint la seva formació, garantim un millor futur per a ells i un millor futur pel país.
- **Ciència:** Juntament amb l'educació, la ciència, la recerca i el desenvolupament del coneixement faran que el futur de tothom, tant a nivell individual com col·lectiu, sigui millor. Seguim apostant pels projectes que permetin detectar, atraure i retenir el talent a Catalunya, col·laborant amb institucions científiques, donant a conèixer la feina dels diferents centres de recerca, apropant la investigació al carrer, apropant la investigació a les escoles, oferint oportunitats a joves científics perquè puguin desenvolupar el seu talent, estimulants l'interès per les carreres científiques i la passió per les assignatures. Volem contribuir a tenir els científics millor preparats, els volem conèixer de ben joves i els volem acompanyar durant la seva carrera.
- **Pensament crític:** Hem vist la importància de crear àmbits de trobada entre experts científics o mèdics amb estudiants o joves que inicien la carrera professional. Així va néixer Ciència after work. I, sobretot en l'àmbit de les humanitats, continuarem els diàlegs entre reconeguts intel·lectuals en el programa Converses a La Pedrera.

El maig del 2016 la Fundació Catalunya–La Pedrera va ser rebre el Premi Nacional de Recerca 2015, en la categoria de Mecenatge Científic. Aquesta va ser l'argumentació del jurat:

Aquesta entitat porta a terme una tasca ingent d'impulsió de projectes que acosten la ciència a la societat, fomenten les vocacions científiques del jovent, i col·laboren amb els centres de recerca i universitats per retenir i atraure el talent científic a Catalunya. Entre ells, destaquen els programes Joves i Ciència, Professors i Ciència i Bojos per la Ciència; el de beques per a màsters d'excel·lència, el de beques per a personal investigador amb la URV, el Programa Talents, la Càtedra Ignacio Cirac, les línies d'ajuts universitaris per estudiants que comencen la carrera o inicien programes de postgrau, i el Premi Vanguardia de la Ciència.

Educació

La Fundació Catalunya–La Pedrera promou la igualtat d'oportunitats. Els projectes aposten perquè cap alumne quedi enrere, alhora que vetlla perquè els més talentosos tinguin l'oportunitat d'accedir a programes exigents on podran desenvolupar tota la seva capacitat. La Fundació col·labora amb institucions de gran prestigi per assegurar que les escoles engeguin projectes innovadors que marquin una diferència en el procés d'aprenentatge dels alumnes i que despertin l'interès per saber més.

Escoles Tàndem

A les Escoles Tàndem es concreta un projecte educatiu a l'entorn d'una especialització en una matèria que vertebrava el currículum de les escoles. L'especialització s'aconsegueix a través del *partenariat* de centres educatius amb institucions de referència, amb l'assessorament, seguiment i finançament de la Fundació i la col·laboració del departament d'Ensenyament.

Aquesta especialització pot variar segons la institució de referència que formi part del tàndem (música, ciències, matemàtiques, audiovisuals, etc). L'especialització vol ser un element clau per potenciar les competències bàsiques, millorar la participació, la motivació i els resultats acadèmics dels alumnes. Aquest any s'han iniciat dues noves col·laboracions, amb el Teatre Nacional de Catalunya (TNC) i el British Council.

A destacar que l'Ajuntament de Barcelona ha distingit l'Escola Miquel Bleach, del barri d'Hostafrancs, que participa en el Programa Escoles Tàndem juntament amb el Museu Nacional de Catalunya, amb el Premi Ciutat de Barcelona 2015 en la categoria d'educació. Aquest reconeixement respon a la transformació del projecte pedagògic a partir de la integració de les arts com a eix vertebrador de l'aprenentatge, que ha permès convertir la complexitat del centre en un factor d'innovació.

Institucions col·laboradores Escoles Tàndem

ESMUC	Institut de Recerca Biomèdica	Conservatori de Barcelona
Museu Nacional de Catalunya	Parc Científic de Barcelona	UAB
IRSI Caixa	Mercat de les Flors	Fundació Tot Raval
British Council	Escola de Músics JPC	Teatre Nacional de Catalunya

Alumnes de l'Escola Tàndem Miquel Bleach, de visita al MNAC

Beques escolars

El programa de beques escolars, iniciat l'any 2002, té com a objectiu oferir beques a estudiants en risc o situació d'exclusió social a través d'entitats socials de referència per prevenir el fracàs escolar.

Una part de l'import de la beca es destina a l'entitat per a les tutories dels becats i una altra

al becat, i pot tenir diferents conceptes depenent de cada cas (material, transport, menjador, activitats extraescolars, etc.).

L'objectiu és aportar un recurs flexible, que s'adapti a les necessitats de cada estudiant i amb un nivell d'acompanyament elevat.

Durant l'any 2016, 263 infants i joves d'arreu de Catalunya han rebut una beca escolar.

Entitats col·laboradores

Barcelona

Fundació Comtal (Ciutat Vella, Barcelona)
Fundació Centre Obert Joan Salvador Gavina (Ciutat Vella, Barcelona)
Fundació ADSIS (El Carmel i Ciutat Vella, Barcelona)
Casal dels Infants per a l'acció social als barris (Ciutat Vella, Barcelona)
Salesians Sant Jordi-Martí-Codolar (Horta, el Carmel, Barcelona i Mataró)
Fundació Marianao (Sant Boi de Llobregat)
Fundació Pere Closa (Badalona i diferents indrets de Catalunya)
INSERCOOP SCCL (L'Hospitalet de Llobregat i el Prat de Llobregat)
Fundació El Llidar (Cornellà)
Fundació Joan XXIII (L'Hospitalet de Llobregat)

Lleida

Prosec (Lleida)

Tarragona

Fundació Casal L'Amic (Tarragona)

Girona

Fundació OSCOBE (Salt i Girona)
Fundació SER.GI (Salt)

Lliurament de diplomes de les beques escolars del curs 2015-16

Beques universitàries

La Fundació vol ajudar les persones i oferir un millor futur als joves que estan en situacions d'alt risc, tot donant-los una oportunitat de formació que permetrà encarar la seva vida adulta amb més garanties de ser un adult feliç i compromès amb la societat.

El 2016 ha estat el primer any de les noves beques universitàries d'acompanyament que

garanteixin que els joves amb possibilitats d'accedir a l'educació superior no perdin l'oportunitat de fer-ho per qüestions socio-econòmiques.

Aquest nou programa, que aquest any ha beneficiat a vuit alumnes, es desenvolupa amb les entitats del territori que col·laboren en el projecte de beques escolars, cosa que permet identificar joves amb ganes, capacitat i risc d'abandonar el seu procés formatiu.

Beques universitàries 2016

Ciències Biomèdiques	Magisteri
Doble Grau Enginyeria electrònica i Elèctrica	ADE
Dret	Medicina
Enginyeria d'Energia	

Col·legi Oms i de Prat

Durant aquest any s'ha fet un procés de coneixement i apropament del centre cap a la Fundació, amb la voluntat de conèixer bé el projecte, oferir suport i garantir que es compleixen els estàndards i objectius de la fundació. S'ha treballat per garantir una transició positiva en el procés del canvi de direcció. La nova direcció ha començat la seva tasca al setembre de 2016 i ha encetat diferents processos motors del canvi:

- Formació en lideratge de l'equip directiu
- Revisió del procés d'ensenyament i aprenentatge del centre
- Formació, disseny i implementació del protocol de prevenció de maltractament, assetjament i abús sexual de la mà de la Fundació Vicki Bernadet
- Aprofitament dels recursos de la Fundació per millorar l'experiència educativa:
  - ✓ Projecte de col·laboració amb Fundació Àlicia per millorar l'alimentació
  - ✓ Colònies a MónNatura Pirineus
- Introducció d'un nou sistema informàtic (ClickEdu) que permet millorar l'entorn educatiu virtual, així com la comunicació i la gestió administrativa de l'escola
- Obrir les relacions amb l'entorn i organitzacions vinculades a l'educació:
  - ✓ Militància activa a Agrupació Escolar Catalana
  - ✓ Inscripció a Escola Nova 21.
- Adopció d'un nou logotip del centre

Foment de vocacions científiques i desenvolupament de la ciència

La Fundació té una visió de futur en què la ciència sigui percebuda com una part fonamental de la cultura i la societat en general. Encara ara la ciència és vista com quelcom dels científics. Volem aprofitar el desig dels científics d'arribar a la societat per facilitar que cada vegada més la ciència es faci per a la societat i amb la societat.

La nostra missió és donar suport, fer créixer i diversificar la comunitat de persones que estan interessades i involucrades en la ciència; i enfortir la seva influència sobre la direcció de la ciència i el seu lloc en la societat.

Els programes d'atracció del talent científic tenen un lloc destacat. La falta de vocació científica entre els joves és un problema identificat per la comunitat europea. Programes innovadors que afavoreixin l'interès per les assignatures científiques i per la recerca són una prioritat.

La Fundació es compromet amb la societat catalana en fomentar l'excel·lència, la professionalitat, la passió pel coneixement i la rellevància de la ciència a la vida diària. A més, vol destacar les oportunitats per als joves i l'excel·lència de la recerca que es fa al nostre

país, i per això vol ser un referent en l'educació científica fora de l'aula en l'àmbit internacional.

De la mà dels centres de recerca de Catalunya s'han desenvolupat diferents projectes que pretenen atraure l'interès per la ciència i donar oportunitats de desenvolupament als joves amb talent. Al mateix temps, es pretén donar a conèixer la feina dels centres de recerca de Catalunya, tant al país com a fora.

Joves i Ciència

El programa ofereix la possibilitat d'entrar en contacte directe amb la investigació científica. Té com a objectiu fomentar les vocacions científiques dels joves i s'adreça a 50 estudiants de 4t d'ESO que, durant tres anys, tenen l'oportunitat de viure la recerca científica en primera persona.

S'inicia amb les estades a MónNatura Pirineus on, en grups de deu, els estudiants treballen intensament en un projecte científic. Posteriorment, durant els dos estius de batxillerat, participen en les Estades al Centre Recerca i les Estades Cerca, etapes en les quals poden formar part d'un equip d'investigació en un centre de recerca o bé participar en un programa internacional de ciència.

Grup de Joves i Ciència amb el Centre d'Estudis Avançats de Blanes (CEAB), col·laborant en el projecte LIFE LimnoPirineus

Grup de Joves i Ciència del projecte d'Astronomia liderat per investigadors de la UB

Bojos per la Ciència

S'adreça als estudiants de batxillerat que tenen interès i mostren aptituds en el camp de les ciències. Les sessions es duen a terme els dissabtes, en els quals es tracten diferents temes científics actuals. Durant l'any 2016, hi han participat 204 joves catalans.

Els estudiants tenen l'oportunitat d'aprofundir en la teoria i les tècniques científiques en els

diferents camps científics proposats: química, bioquímica, biomedicina, noves tecnologies, economia, matemàtiques, física, etc. Treballen en el propi centre, juntament amb investigadors, per experimentar com es fa ciència en un centre de recerca internacional, fet que els permet guanyar experiència pràctica en les últimes metodologies d'avantguarda, així com posicionar-se per a una possible carrera professional dins la branca científica que hagin escollit.

Institucions col·laboradores Bojos per la Ciència

Institut Recerca Biomèdica Barcelona (IRB)
Universitat de Barcelona (UB)

Centre de Recerca en Economia Internacional (CREI)
Institut de Física d'Altes Energies (IFAE)

Institut Català de Nanociència i Nanotecnologia (ICN₂)

Federació d'Entitats d'Ensenyament de Matemàtiques de Catalunya - Societat Catalana de Matemàtiques (FEEMCAT-SCM)

Institut de Ciència i Tecnologia Ambiental - Universitat Autònoma de Barcelona (ICTA-UAB)
La Salle

Institut Català d'Investigació Química (ICIQ)

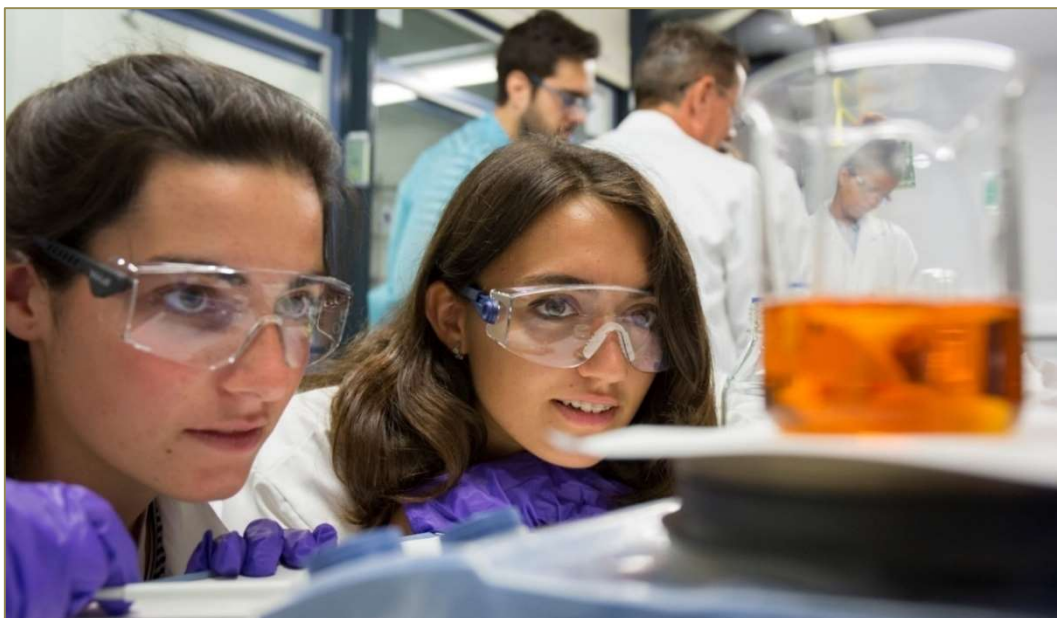
Professors i Ciència

Ofereix formació al professorat de secundària de ciències de Catalunya. Vol contribuir a millorar la seva formació contínua i la seva especialització en les seves àrees de coneixement, perquè pugui revertir en el seu dia a dia a les aules, i fomentar així l'estímul de les vocacions científiques en els alumnes. Es va iniciar l'any 2011 i cada any ofereix l'oportunitat a més de 400 professors de rebre formació específica en diferents centres de recerca científica. En la darrera edició, hi han participat 243 professors.

Barcelona International Youth Science Challenge

El Barcelona International Youth Science Challenge (BIYSC) vol ser una trobada internacional de joves apassionats per la ciència amb l'objectiu d'estimular el seu talent científic.

Al juliol de 2016, i durant dues setmanes, 65 joves han tingut la possibilitat de treballar a Barcelona en els reptes de ciència i tecnologia proposats per centres de recerca internacionals amb seu a Catalunya i d'assistir a seminaris impartits pels líders dels grups de recerca.

Participants del BIYSC, en el projecte de l'Institut de Ciències Fotòniques (ICFO)

MIT Global Teaching Lab (Col·laboració amb MIT-Boston)

MIT Global Teaching Lab és una iniciativa que permet que els estudiants dels darrers anys del Massachusetts Institute of Technology (MIT) passin quatre setmanes compartint el seu coneixement en instituts de secundària catalans. En col·laboració amb els professors de ciència dels instituts, preparen i donen classes de ciència

per enriquir i complementar les classes, aportant el coneixement i la metodologia d'ensenyament del MIT.

El programa pretén donar més eines al professorat de ciències i matemàtiques de Catalunya, aportar una visió internacional als alumnes, apropar el coneixement i fomentar l'interès per les carreres de l'àmbit científic, tècnic i matemàtic.

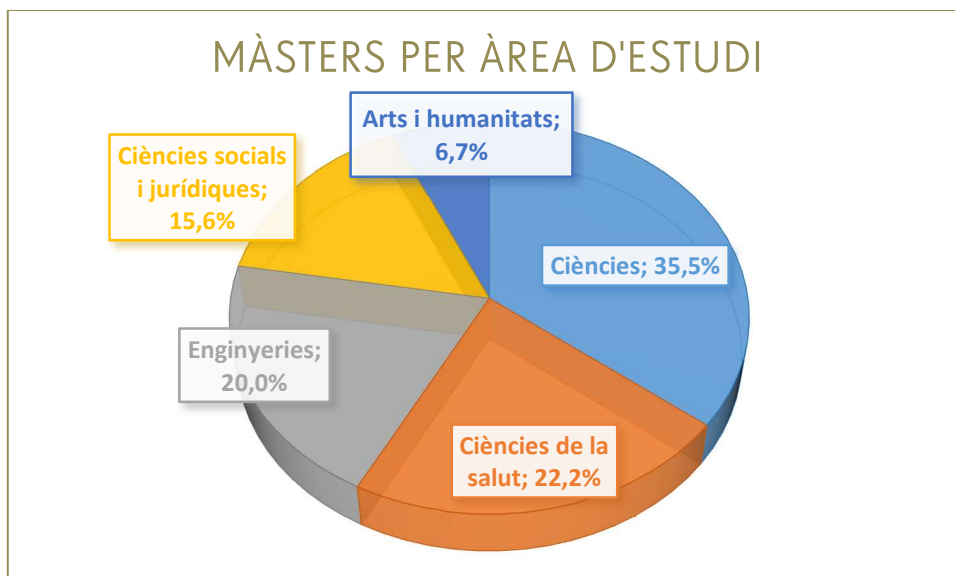

Estudiants del Massachusetts Institute of Technology (MIT) a La Pedrera

Màsters d'Excel·lència

La Fundació Catalunya – La Pedrera vol reconèixer i atraure el talent, fomentar l'excel·lència i contribuir a fer de Catalunya un

referent en l'àmbit dels estudis de postgrau de qualitat. Els màsters inclosos s'han considerat excel·lents tenint en compte la seva projecció internacional, amb professorat de prestigi i amb una clara orientació a la recerca.

Programa Talents

L'any 2012 es va posar en marxa el Programa Talents que, en col·laboració amb l'Hospital Universitari Germans Trias i Pujol i l'Institut d'Investigació en Ciències de la Salut Germans Trias i Pujol, atorga uns ajuts post-residència a professionals sanitaris que vulguin dur a terme un projecte de recerca per fer una tesi doctoral, i seguir vinculats assistencialment a l'Hospital Germans Trias i Pujol. En l'any 2016, el programa ha comptat amb 8 participants.

Programa Talents Hospital Clínic

Valorat molt positivament el Programa Talents amb l'Hospital Germans Trias i Pujol, s'ha apostat per fer créixer el projecte a altres institucions compromeses amb la recerca mèdica.

Durant 2016 s'hi ha incorporat l'Hospital Clínic de Barcelona, cosa que contribuirà a donar continuïtat a projectes de recerca tant en l'àmbit mèdic com en el d'infermeria.

Acte de lliurament del Programa Talents

Programa Intensificació de la recerca

Tan important com donar oportunitats als investigadors joves perquè puguin iniciar la seva carrera en un projecte d'investigació és donar espai i temps a investigadors més sènior als quals, pels compromisos de la seva tasca

assistencial, els resulta més difícil acabar els projectes iniciats.

Aquest any s'han previst 50.000 euros per oferir una beca d'intensificació de la recerca a investigadors vinculats al Programa Talents de de l'Hospital Germans Trias i Pujol.

Càtedra Ignacio Cirac

La Càtedra Ignacio Cirac de l'Institut de Ciències Fotòniques (ICFO) vol promoure la captació de talent internacional en l'àmbit de la recerca en teoria quàntica de la informació, i per això es proposa:

- Augmentar la capacitat d'atracció a Catalunya de talent internacional

- Contribuir a portar els grups de recerca d'informació quàntica de Catalunya a la primera línia a nivell mundial
- Reforçar la vinculació estable, sòlida i visible del professor Ignacio Cirac amb Catalunya
- Realitzar entre els joves activitats de promoció de l'excel·lència i de difusió de la ciència i de la tecnologia de frontera

Premi Vanguardia de la Ciència

El premi és una ocasió més per participar en un programa de divulgació científica d'alt nivell, en

la línia que la Fundació ha desenvolupat en els últims anys, a través de la col·laboració amb una sèrie de projectes dirigits a potenciar la recerca al nostre país i la formació científica dels joves.

Acte de lliurament del Premi Vanguardia de la Ciència 2016

Hemeroteca Tarragona

Durant l'any 2016 s'ha començat un procés de revisió del projecte, s'ha analitzat el fons, s'ha fet un conveni amb la Universitat Rovira i Virgili (URV) i el magatzem cooperatiu GEPA (Garantia d'Espai per a la Preservació de l'Accés) i s'han començat a traspasar en règim cooperatiu els documents no fonamentals, els

fons amb escàs ús o altres documents que algun dia poden ser d'utilitat o dels quals cal conservar-ne una còpia.

Els documents emmagatzemats al GEPA gaudeixen d'unes condicions climàtiques i de seguretat adequades. A més es garanteix la conservació dels fons i la seva accessibilitat futura i sempre hi podem tenir accés. Això

permetrà optimitzar els espais de l'hemeroteca i el magatzem de Sant Pere Sant Pau (Tarragona) i conservar en millors condicions el fons històric més important i compartir-lo amb els ciutadans.

Durant l'any 2016 s'ha repensat el projecte i analitzat quin paper ha de tenir una hemeroteca al segle XXI. Es pretén que el servei i les instal·lacions estiguin alineats amb els objectius de la Fundació i els seus estàndards de qualitat i s'han començat a treballar i dissenyar projectes que es desenvoluparan durant el 2017 i que dinamitzaran el servei en col·laboració amb els EspaiSocials de Tarragona i la URV.

Beques URV per a personal investigador

L'1 d'agost de 2011 es va iniciar la col·laboració per a la creació d'un programa

conjunt de beques Universitat Rovira i Virgili (URV) de Personal Investigador en Formació, orientades a la creació i difusió de coneixement en els àmbits prioritaris concretats en els subcampus del Campus d'Excel·lència Internacional Catalunya Sud.

Pensament crític i Converses a La Pedrera

Setena edició d'unes jornades entorn la reflexió cultural amb ponents de nivell internacional dins del camp de la sociologia, la història, la ciència, la política o la filosofia. El cicle ha comptat durant el 2016 amb la participació dels historiadors i escriptors Yuval Noah Harari, Benedetta Craveri i Erri de Luca i la científica Lisa Randall. Les Converses a La Pedrera s'han consolidat com un referent del pensament crític a la ciutat de Barcelona.

CONEIXEMENT I RECERCA	
	Beneficiaris
Educació	9.264
Escoles Tàndem (Curs 2016-17)	3.826
Alumnes	3.510
Professors	316
Beques escolars (curs 2016-17)	263
Joves i Ciència	144
Professors i Ciència	243
Bojos per la Ciència	204
Col·legi Oms i de Prat	693
Barcelona International Youth Science Challenge (BIYSC)	65
Universitats i recerca	18.306
Beques universitàries - Nou pas a la universitat	8
Hemeroteca	17.300
Màsters d'excel·lència	50
Doctorat URV	10
Talents Trias i Pujol	8
Càtedra Cirac	930
Pensament	1.530
Ciència After Work	700
Converses a la Pedrera	830
Educació (col·laboració)	2
Exporecerca	2
MIT Global Teaching Lab (12 escoles)	1.800
TOTAL	30.902

Equipaments culturals

La Fundació Catalunya–La Pedrera disposa de dos equipaments culturals, de gran rellevància patrimonial, amb una doble vocació: estan oberts a la visita per part del públic i són l'espai on es desenvolupen activitats culturals i educatives en què participen milers de persones. Aquests centres són l'edifici de La Pedrera-Casa Milà, a Barcelona, i el centre Món Sant Benet, a la comarca del Bages.

En conjunt, pels dos centres van passar durant l'any 2016 més de 1,4 milions de persones, ja sigui per visitar els edificis i espais, ja sigui per participar en les activitats culturals i educatives.

La Pedrera-Casa Milà

Construïda entre els anys 1906 i 1912 sota la direcció de l'arquitecte Antoni Gaudí, i per encàrrec del matrimoni format per Pere Milà i Rosario Segimon, La Pedrera-Casa Milà és actualment un dels edificis més visitats de Barcelona. L'any 1984 va ser inscrit com a Bé Cultural del Patrimoni Mundial per la UNESCO pel seu valor universal excepcional. L'edifici és també actualment la seu de la Fundació Catalunya – La Pedrera.

La visita a La Pedrera, edifici i referent de l'arquitectura mundial, permet entendre i conèixer amb profunditat l'obra d'Antoni Gaudí, i més en concret la seva darrera obra civil, La Pedrera. La Pedrera és l'únic centre d'interpretació de Gaudí que hi ha a Barcelona dedicat a fer entenedora la seva obra.

La visita a **La Pedrera de dia** engloba dos espais museístics diferenciats: l'Espai Gaudí i el Pis de

El terrat és, junt amb la façana, l'element de La Pedrera més ben valorat pels visitants

La Pedrera, que juntament amb els patis –el de Provença i el de Passeig de Gràcia–, la Sala d'exposicions i el Terrat, configuren la visita a l'edifici.

L'Espai Gaudí, situat a les golfes, ofereix una visió àmplia de la seva obra, mostrant els trets més bàsics de la seva manera d'entendre l'arquitectura, eminentment visual i empírica, a través de maquetes, audiovisuals i objectes. El recorregut de l'espai es divideix en set àmbits, un dels quals està dedicat íntegrament al mateix edifici. El Pis de La Pedrera recrea el pis i la vida d'una família burgesa barcelonina del primer terç del segle XX. També és visitable l'antiga residència dels Milà, que acull la Sala d'exposicions temporal, sempre i quan hi hagi una exposició.

El recorregut es realitza amb el suport d'audioguies disponibles en onze idiomes

distints (català, castellà, anglès, francès, alemany, portuguès, italià, rus, xinès, japonès i coreà). En total es visiten 4.500 m² repartits en cinc plantes. Les úniques zones no visitables són els habitatges particulars i les oficines que encara acull aquest edifici.

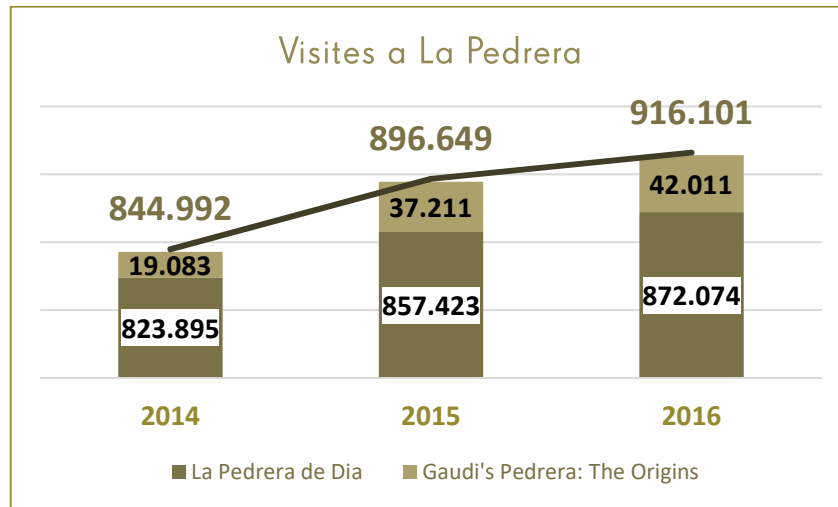
La visita nocturna **Gaudí's Pedrera: The Origins** és una espectacular experiència dissenyada a partir del fet que Gaudí es va inspirar en la natura per concebre i dissenyar La Pedrera. La visita, que es realitza en petits grups amb guia, comprèn els patis de Passeig de Gràcia i Provença, l'Espai Gaudí i el Terrat, en què el punt culminant és un *videomapping* que aprofita la singular arquitectura d'aquest espai per fer un espectacle audiovisual únic, que permet realitzar un viatge a l'origen de la vida, l'essència de l'obra de Gaudí. Amb múltiples projeccions als badalots, il·luminació especial i una molt suggeridora banda sonora.

Imatge del terrat durant la visita nocturna Gaudí's Pedrera: The Origins

Durant l'any 2016, un total de 916.101 persones han visitat La Pedrera en una de les dues modalitats, amb un creixement respecte a l'any anterior del 2,2%.

L'augment de visitants, que es produeix de manera sostinguda en els últims anys, s'ha produït tant en la visita diürna com en la nocturna.

Tanmateix, el nombre total de persones que durant 2016 han passat per La Pedrera és molt superior, ja que cal tenir en compte l'existència de nombroses activitats culturals i educatives que es realitzen a l'edifici.

A destacar que la immensa majoria dels escolars de tots els nivells que participen en activitats educatives visiten també l'edifici. I, per últim, La Pedrera acull també la realització

d'activitats corporatives o institucionals que han comportat el pas de més de deu mil persones per l'edifici.

El nombre total de persones que al 2016 han visitat o han participat en alguna activitat cultural, educativa, corporativa o institucional a La Pedrera ha estat d'1.203.076 milions de persones, amb un increment del 4% respecte a l'any anterior.

Món Sant Benet

Bastit al voltant del restaurat monestir de Sant Benet de Bages, el centre Món Sant Benet és un centre que atrau persones interessades en conèixer una proposta museogràfica amb un doble vessant –medieval i modernista–, però també escolars i famílies que participen en un ampli ventall de tallers organitzats al voltant de la història i de l'alimentació.

A més, l'enclavament és també la seu de la Fundació Àlicia, fundació germana de la Fundació Catalunya – La Pedrera que té la missió de millorar els hàbits alimentaris de la societat. I a tot això cal sumar una atractiva oferta de restauració –amb tres restaurants diferents, un d'ells amb una estrella Michelin– i un hotel de quatre estrelles. Amb tots aquests atractius, Món Sant Benet s'erigeix com l'oferta cultural, turística i de lleure més important de la Catalunya central, visitada cada any per més de 200.000 persones.

L'oferta museogràfica de Món Sant Benet s'estructura en dos eixos. El primer –**Mil anys de sensacions**– és un viatge en el temps per descobrir la vida d'un monestir on les veus, els sons del dia a dia i les imatges del passat afloren entre les parets mil·lenàries.

Es tracta d'un recorregut pels espais més emblemàtics del monestir: l'església, el claustre, el celler i les cel·les de la galeria de Montserrat. La visita es realitza en grups guiats i està disponible en català, castellà, anglès i francès, així com també en llengua de signes si es demana amb antelació.

L'altra visita –**Un dia a la vida de Ramon Casas**– és un recorregut que transporta el visitant a l'estiu de 1924 tot travessant les estances del sobreclaustre que el pintor modernista Ramon Casas i la seva família van convertir en residència d'estiueig. Música, llum,

imatges i olors guien a través dels salons i habitacions per viure una experiència plena de suggestió i sensibilitat.

Aquestes dues propostes, obertes a tot tipus de públic, es complementen amb l'opció de poder pujar al campanar i de visitar la Fundació Àlicia (Alimentació i Ciència), dedicada a la promoció dels bons hàbits alimentaris com a mitjà per assolir més benestar personal. Així mateix, Món Sant Benet disposa d'una àmplia oferta de tallers per a grups escolars de tots els nivells i famílies estructurats tant en l'eix històric (medieval i modernista) com de l'alimentació.

Durant l'any 2016, els Serveis Culturals van fer un total de 85.229 visites i activitats. A més des dels habituals durant tot l'any, a Món Sant Benet s'hi ha fet també activitats específiques en períodes assenyalats. És el cas de la quarta edició d'Àlicia't, la festa de la gastronomia de les comarques de Barcelona, realitzada el 30 d'abril i 1 de maig, i en la qual més de 5.400 persones van participar en els tallers, tastos, demostracions de cuina i visites programades.

Durant els mesos de juliol, agost i setembre es va programar una activitat específica per a

l'estiu, composta per un sopar modernista i la visita especial Ramon Casas i la mirada de Júlia, centrada en els sentiments, vivències i secrets compartits pel pintor amb la seva esposa durant els estius passats al monestir de Sant Benet. La visita va formar part de la programació de l'Any Casas, celebrat durant el 2016 en commemoració del 150è aniversari del naixement del pintor, i que va tenir en Món Sant Benet el seu acte central presidit pel president de la Generalitat, Carles Puigdemont.

L'acte va consistir en un concert de piano a càrrec de Lluís Grané que va interpretar obres d'Erik Satie, Isaac Albéniz i d'Enric Granados. El concert va mostrar la intensa relació de Ramon Casas amb la música, des del Liceu fins als Quatre Gats, passant per les festes modernistes de Sitges. En la seva obra hi trobem retrats dels seus amics Albéniz i Granados, així com la fascinació pels ambients i espais del monestir de Sant Benet, tan estimats per Casas. Després dels parlaments, es va oferir un *sopar de duro* servit per la cuina de Món Sant Benet i format per un seguit d'aperitius i *plattillos* com els que menjaven el pintor i el seu cercle modernista.

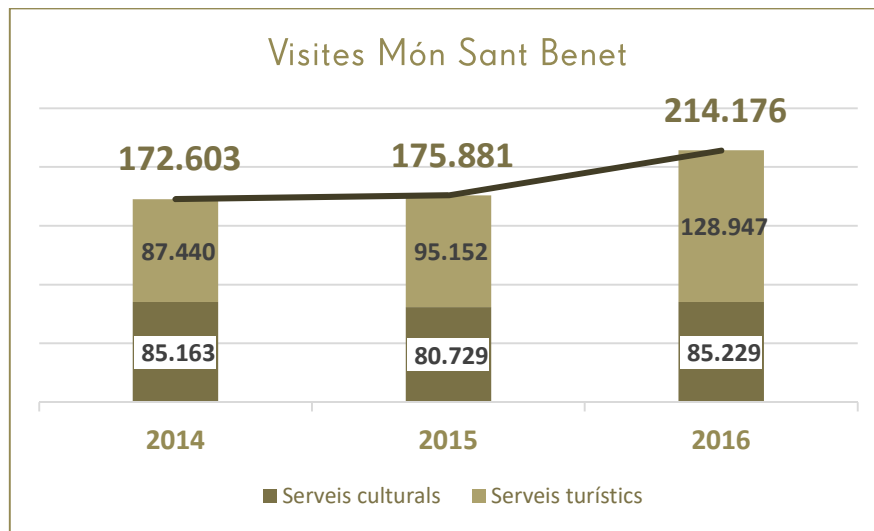
Acte central de l'Any Casas, el 6 de juliol, a Món Sant Benet, amb el president de la Generalitat, Carles Puigdemont

Per últim, a la tardor es va fer un any més el Mercat de Tots Sants de Món Sant Benet, pel qual van passar unes cinc mil persones durant tot el cap de setmana. El mercat estava emmarcat en la proposta **El temps de les ànimes**, duta a terme durant els caps de setmana dels mesos d'octubre i novembre, i aquest any centrada també en la personalitat del pintor modernista Ramon Casas.

A més de les activitats culturals, Món Sant Benet és un centre d'atracció per a persones que volen gaudir d'una variada oferta

gastronòmica, composta per tres restaurants distints (L'Ó, guardonat amb una estrella Michelin, Restaurant Món i La Fonda), i un hotel que, amb 87 habitacions, és la principal oferta d'aquest sector a la comarca del Bages. Per últim, més de 400 grups distints van realitzar durant l'any 2016 activitats corporatives, comercials o formatives a Món Sant Benet.

En conjunt, l'activitat del recinte durant l'any ha arribat un total de 214.176 persones, amb un augment del 21,8% respecte a l'any anterior.

Un grup de visitants a l'activitat Un dia a la vida de Ramon Casas, a Món Sant Benet

Serveis educatius

La Fundació Catalunya–La Pedrera disposa d'un conjunt d'activitats que constitueix l'experiència educativa més avançada de Catalunya: recursos tecnològics interactius que presenten els continguts de manera original, moderna, suggeridora i enriquidora. Un estil educatiu renovat que permet acostar-se a la història, la cultura, la natura i el patrimoni a través d'activitats que fomenten la creativitat, la imaginació, la participació i l'intercanvi.

La proposta educativa es du a terme en els principals equipaments que gestiona la Fundació.

A **La Pedrera** s'ofereix una programació per apropar als alumnes a la història, amb un enfocament actiu i vivencial de la didàctica,

amb l'aplicació de recursos tecnològics i museogràfics d'última generació que cada any obté millor valoració.

Un grup d'escolars en el transcurs de l'activitat L'habitació secreta de La Pedrera

A **Món Sant Benet** es posa a l'abast una experiència diferent i innovadora que combina una intensa vivència sobre la història a través del monestir i una avançada proposta en l'alimentació amb la Fundació Àlicia.

MónNatura Pirineus (Planes de Son, Pallars Sobirà) proposa unes estades de natura amb activitats d'educació ambiental de gran rigor i qualitat en un entorn natural privilegiat, aprofitant unes instal·lacions de primer nivell:

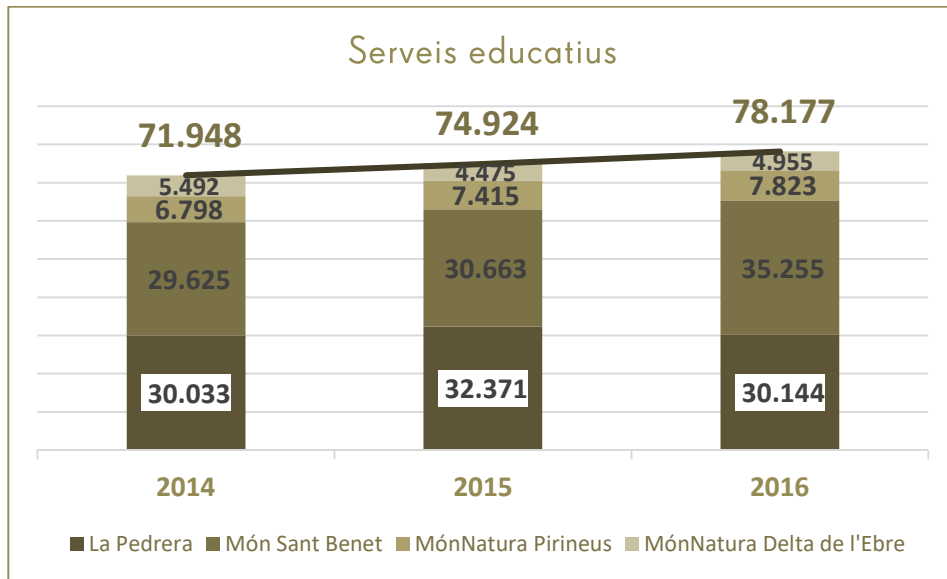

centre de fauna, planetari, observatori astronòmic, laboratori, aules, etc.

i la vida en aquest territori: aus, sal, pesca tradicional i paisatge canviant.

Per últim, **MónNatura Delta de l'Ebre** és un espai singular a tocar de la llacuna de la Tancada (delta de l'Ebre) que descobreix els aspectes més representatius de l'entorn natural

Durant l'any 2016, un total de 88.070 escolars de Catalunya han participat a les activitats organitzades pels serveis educatius de la Fundació Catalunya – La Pedrera.

L'adquisició de bons hàbits alimentaris forma part de les activitats per a centres educatius de Món Sant Benet

El Grup de la Fundació Catalunya – La Pedrera

Impacte social

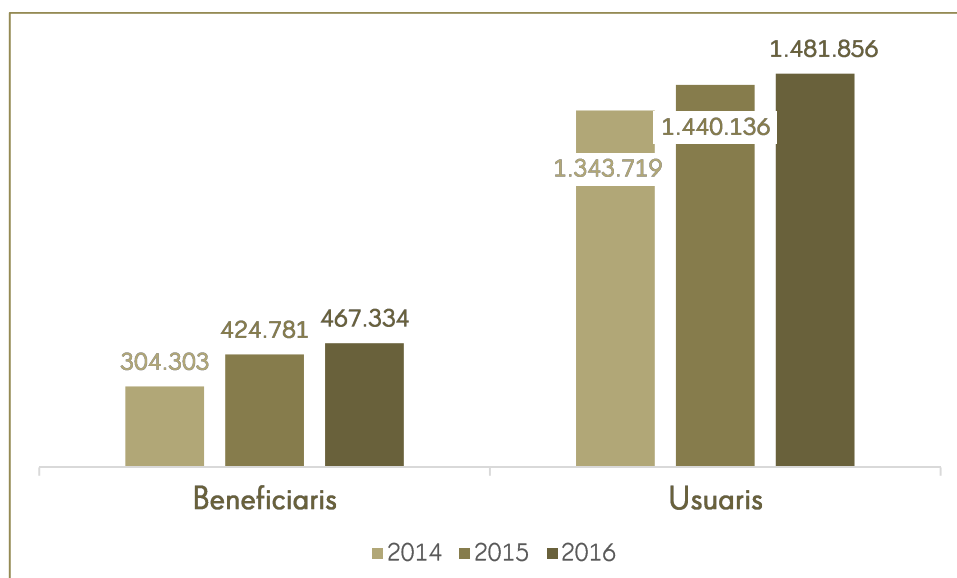
BENEFICIARIS*	2014	2015	2016
Impuls social	11.042	5.130	5.448
Coneixement i recerca	6.701	9.683	13.602
Territori i medi ambient	29.303	37.462	63.499
Cultura	112.334	235.114	249.042
Serveis educatius i culturals	117.364	115.522	118.443
Hemeroteca	27.559	21.870	17.300
Total beneficiaris	304.303	424.781	467.334

*Persones que participen en els projectes i programes promoguts per la Fundació, i els assistents a les activitats culturals i educatives que organitza l'entitat

USUARIS*	2014	2015	2016
La Pedrera	851.730	907.386	924.350
Món Sant Benet	87.440	95.152	128.947
Espais naturals	404.549	437.598	428.559
Total usuaris	1.343.719	1.440.136	1.481.856

*Persones que visiten l'edifici de La Pedrera i els Espais Naturals, i les que utilitzen els serveis d'hoteleria i restauració de Món Sant Benet

TOTAL	1.648.022	1.864.917	1.949.190
--------------	------------------	------------------	------------------

Dimensió econòmica

	Ingressos	Despeses
Fundació Catalunya – La Pedrera	28.891.371 €	28.871.757 €
Entitats vinculades al grup		
Món Sant Benet SL	5.001.768 €	4.993.747 €
Fundació Àlicia*	1.103.730 €	1.068.637 €
Fundació Topromi*	1.005.388 €	946.634 €
Serveis Personals TFCLP	1.693.034 €	1.687.604 €
Volum de negoci del grup	37.695.291 €	37.568.379 €

*Dades provisionals prèvies al tancament definitiu

La Fundació Catalunya – La Pedrera és propietària única de Món Sant Benet SL, empresa encarregada de la gestió del negoci hotelier de Món Sant Benet, i és l'entitat fundadora de la Fundació Àlicia i la Fundació Topromi.

Direcció general Fundació Àlicia

Antoni Masanés Sánchez

Direcció Fundació Topromi

M. Paz Baena Rodríguez

Gerència Món Sant Benet SL

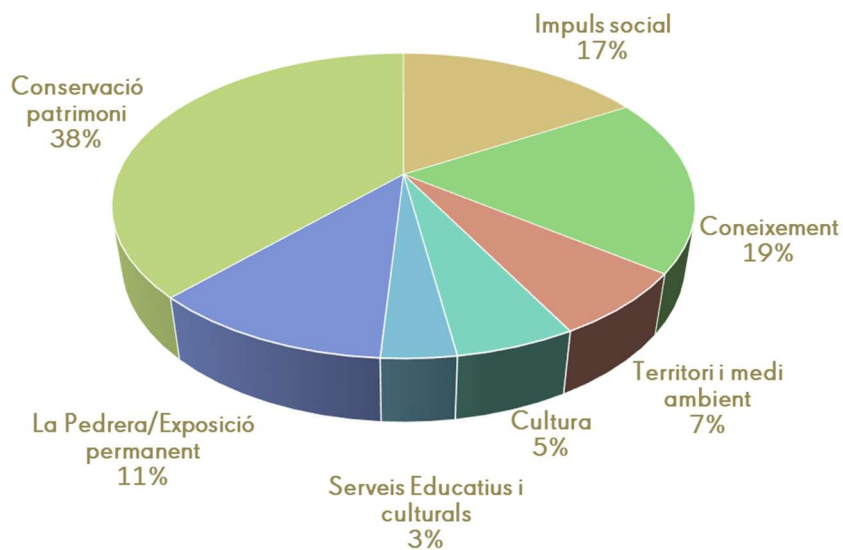
Josep Antoni Martínez Vaquero

Direcció Serveis Personals TFCLP

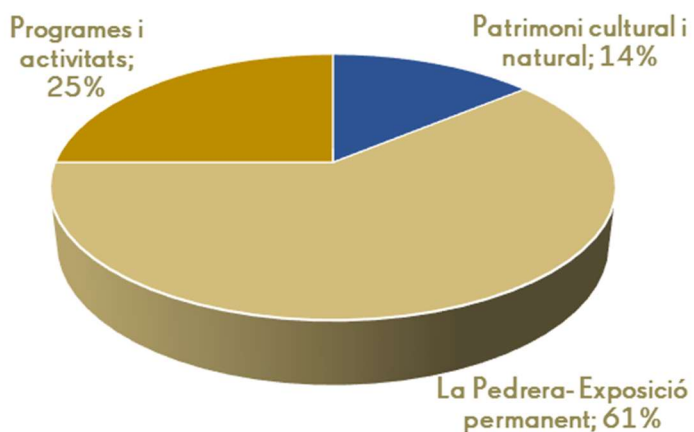
Eudald Tomasa Garroset

Recursos de la Fundació Catalunya – La Pedrera

Recursos aplicats

Recursos obtinguts

Impacte laboral

	Llocs de treball
Fundació Catalunya – La Pedrera	66
Col·legi Oms i de Prat	57
Serveis educatius ¹	66
Fundació Topromi	28
Fundació Integra Pirineus	15
Fundació Alícia	16
Món Sant Benet SL	81
Cooperativa 2147 Mans	159
Serveis La Pedrera	78
Serveis EspaiSocials	65
Grup Fundació Catalunya – La Pedrera	631
Serveis induïts La Pedrera ²	200
Xarxa AgroSocial	1.050
Impacte laboral directe i induït	1.881

¹La Pedrera, Món Sant Benet, MónNatura Pirineus, MónNatura Delta i Xarxa Espais Natura

²Muntatge d'exposicions, esdeveniments, etc.

Memòria impresa i
enquadrada per

Fundació Topromi

www.topromi.com

